

Měsíčník EU aktualit

číslo 68,
květen 2009

strana 3	Evropská unie zpřísní dohled nad ratingovými agenturami
strana 6	Krach jednání o směrnici o pracovní době
strana 8	Evropská unie uzavírá klimaticko-energetický balíček
strana 13	Hlavní téma:
Česká republika a střední a východní Evropa – 5 let v EU
strana 19	Ohlasy z praxe:
Grantika – nová tvář dcery ČS

Česká spořitelna, a.s.
Poláčkova 1976/2
140 00 Praha 4
tel.: +420 261 073 308
fax: +420 261 073 004
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

EU OFFICE (KANCELÁŘ PRO EU)

Petr Zahradník
manažer EU Office
+420 261 073 019, pzahradnik@csas.cz

Jan Jedlička
+420 261 073 484, jjedlicka@csas.cz

Alena Smolíková
+420 261 073 308, asmolikova@csas.cz

KORPORÁTNÍ FINANCOVÁNÍ

Filip Husák
specialista EU Programu Business
+420 261 072 575, fhusak@csas.cz

FINANCOVÁNÍ VEŘEJNÉHO SEKTORU

Milan Kutnar
specialista EU Programu Region
+420 261 072 536, mkutnar@csas.cz

GRANTIKA ČESKÉ SPOŘITELNY

Lukáš Němec
ředitel úseku EU projektů
+420 739 547 269, nemec@grantikacs.com

Máte zájem o realizaci projektu s podporou fondů EU? Hledáte financování Vašich rozvojových plánů? Chcete získat více informací? Prosím, obraťte se na výše uvedené kontakty.

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou portál EurActiv.cz a společnost Grantika ČS

 GRANTIKA
ČESKÉ SPOŘITELNY

Informace o evropské politice
v češtině
www.euractiv.cz

Vážené čtenáři,

první dubnový den rozdělil dobu vymezenou pro české předsednictví na dvě poloviny; ještě několik dnů dříve však nesmlouvavý osud přinesl jiné a podstatně závažnější dělítko – dělítko na dobu, kdy byl výkon českého předsednictví brán vážně, s přiměřenou úctou a snad i respektem, a na dobu, kdy je tomu právě naopak.

Zajisté není možné a není ani na místě v rámci oné první části výkon našeho předsednictví přehnaně přečeňovat. Na druhou stranu by představovalo falešnou skromnost nepřiznání několika slušných výkonů například v případě nalézání nástrojů k překonání krize, odstraňování bariér, nalézání partnerství, přijímání environmentálních norem a pravidel, a řady jiných.

Rozdílnost pozice ministra plnokrevného a v demisi se ve výkonu Rady začíná projevovat den ode dne silněji. Mariánskolázeňská agenda, již se z 27 ministrů regionálního rozvoje aktivně zúčastnilo sedm z nich tak bohužel může napovídat nyní obvyklému přístupu a postupu: vyčkejme již konce českého předsednictví, které v nynější konstelaci již nic nového, rozhodného a hlavně přínosného ne učiní a začneme opět pracovat se záhy nastoupivším předsednictvím švédským. Je dosti zjevné, že podobné vnímání České republiky další respekt a reputaci jen těžko přinesou, přičemž jednoho opětovně napadají úvahy o dalším nevyužití příležitosti, způsobeném další vlastní nesourodostí a malostí.

Vývoj finanční a ekonomické krize a její anomální dopady na fiskální a měnovou oblast, plus nezodpovědný hazard se stabilitou výkonu naší exekutivy, nanejvýš pravděpodobně povedou k tomu, že na Nový rok anoncované předsevzetí ohledně zveřejnění termínu vstupu České republiky do eurozóny na počátku listopadu padne. I přes fakt, že od poloviny loňského roku česká koruna ve vztahu k euru výrazně oslabil a tudíž i korunové exportní výnosy za jinak stejných podmínek vzrostly (nemluvíme o tom, že vlivem redukce poptávky v zahraničí začaly klestat), podnikatelská sféra včetně vývozců od svého přání vstoupit do eurozóny co nejrychleji nikterak neustupuje. Je nyní možná méně slyšitelná, rozhodně nikoliv rezignující na tento cíl, neboť eliminace kursové nejistoty vůči téměř 90% oblastí našeho vývozu je pro ní velmi důležité i v časech relativního kursového oslabování (navíc s vědomím, že toto bude jednou opět vystřídáno posilováním, a podnikatelé mají oprávněně již života na této kursové houpačce dost).

Vedle toho, že neutichání úsilí o vstup do eurozóny by mělo představovat samozřejmou povinnost člena EU (tak, jak učinily například Slovinsko či Slovensko; teprve retrospektivně můžeme ocenit, že tyto země z pohledu plnění vstupních podmínek pro přijetí eura zvolily téměř optimální časování). Je určitě pravdou, že při troše aktivní snahy ze strany příslušné národní hospodářské politiky se kritéria pro vstup do eurozóny lépe naplňují v čase ekonomické prosperity, než krize (jež samozřejmě může být parciálním důvodem řady komplikací). V čase krize a fiskálních stimulů pak obezřetný hospodář zřejmě ocení i fiskální kritéria spojená s cestou do eurozóny, jež mohou alespoň částečně nezodpovědné fiskální simulanty udržet na uzdě.

Petr Zahradník

V červnových volbách do Evropského parlamentu bude v České republice kandidovat 33 politických subjektů. Ze zprávy Evropské komise vyplývá, že lednové zavedení eura na Slovensku proběhlo hladce a bez větších problémů. Evropská unie přijala nařízení, které reguluje činnost ratingových agentur. Hlavním bodem normy je povinná registrace agentur u Evropského výboru regulátorů trhu s cennými papíry. České předsednictví se zástupci Europarlamentu dohodlo podobu revize směrnice o kapitálových požadavcích.

POLITIKA

Do evropských voleb v ČR kandiduje 33 subjektů

Na konci března skončila lhůta pro předložení kandidátek pro volby do Evropského parlamentu. Červnového klání se v České republice **zúčastní o dvě strany více než před pěti lety**. Některé partaje vsadí v předvolebním boji především na billboardy, další na širokou členskou základnu, jiné se spolehnou hlavně na kontaktní kampaň. V kurzu jsou také komunitní servery.

Na Ministerstvo vnitra dorazilo celkem **33 kandidátních listin** jednotlivých politických uskupení, která se 5. a 6. června utkají o 22 míst vyhrazených pro české europoslance.

Kandidátní listina pro volby do Evropského parlamentu v ČR

Číslo	Název politické strany, politického hnutí, koalice
1.	Libertas.cz
2.	KDU – ČSL
3.	Věci veřejné
4.	Občanská demokratická strana
5.	Suverenita
6.	Pravý Blok
7.	Sdružení pro republiku – Republ. strana Československa
8.	Česká strana národně socialistická
9.	Evropská demokratická strana
10.	Strana svobodných demokratů
11.	Demokratická Strana Zelených
12.	Česká strana národně sociální
13.	Národní strana
14.	SDŽ -Strana důstojného života
15.	Humanistická strana
16.	Moravané
17.	Spojení demokraté -Sdružení nezávislých
18.	Liberálové.CZ
19.	Strana demokracie a svobody
20.	Nejen hasiči a živnostníci s učiteli do Evropy
21.	Komunistická strana Čech a Moravy
22.	„Starostové a nezávislí – naše alternativa“
23.	Strana svobodných občanů
24.	SNK Evropští demokraté
25.	Balbínova poetická strana
26.	Strana zelených
27.	Koruna Česká (monarch. str. Čech, Moravy a Slezska)
28.	Lidé a Politika
29.	„Strana soukromníků České republiky“
30.	Zelení
31.	Dělnická strana
32.	Nezávislí
33.	Česká strana sociálně demokratická

Zdroj: MV ČR, pozn.: některé názvy kandidátů byly zkráceny

Od dubna nabraly plné obrátky také kampaně jednotlivých politických stran. Už v únoru se pustily do předvolebního boje dvě nejsilnější partaje – ODS a ČSSD, které se snaží do velké míry využít nejen služeb dobrovolníků, ale také populárních internetových serverů jako jsou Facebook nebo YouTube (kombinace těchto dvou metod slavila úspěch mimo jiné v kampani současného amerického prezidenta Obamy).

<http://www.mvcr.cz/clanek/volby-do-evropskeho-parlamentu-2009.aspx>

<http://www.euractiv.cz/evropske-volby-2009/clanek/do-evropskych-voleb-bude-kandidovat-33-uskupeni-kampane-se-naplniozizideji-005827>

EKONOMIKA A EURO

Zavedení eura na Slovensku proběhlo hladce

V druhé polovině dubna vydala Evropská komise zprávu, podle které **přijetí eura na Slovensku proběhlo hladce**. To začátkem ledna 2009 proběhlo – stejně jako v případě Slovinska, Kypru a Malty – podle **scénáře tzv. velkého třesku (big bang)**; eurové bankovky a mince byly zavedeny ve stejný den, kdy se euro stalo oficiální slovenskou měnou.

Vlastní přechod na euro byl na Slovensku náležitě připraven a proběhl hladce. Slováckům se díky zkušenostem jiných zemí úspěšně podařilo **vyvarovat se některým problémům** (např. dlouhé fronty na výměnu měn v bankách, apod.).

Vzhledem k vysokému objemu hotovosti v oběhu Národní banka Slovenska (NBS) spolu s komerčními bankami přijaly řadu opatření na vypořádání se s velkým množstvím práce na začátku ledna. **Během 16 dnů duálního oběhu eura i slovenské koruny** měly NBS a komerční banky otevřeno každý den a navýšily počty zaměstnanců.

Podle dostupných informací se **v bankách nevyskytly žádné vážné problémy**. Bankomaty i bankovní informační systémy byly rychle upraveny a čekací doby na výměnu hotovosti byly v rozumných mezích. Některé menší obchody v době duálního oběhu měly zavřeno, ale většina zůstala otevřena a obchodníci nezaznamenali problémy s dodávkou hotovosti.

Slovenské úřady byly velice aktivní v boji proti obavám obyvatelstva ze zdražování. **Povinné duální označování cen** – v eurech i korunách – platí **až do začátku ledna 2010**. Dodržování tohoto pravidla je pečlivě monitorováno Slovenskou obchodní inspekcí (SOI): do konce února SOI uskutečnila 25 tisíc kontrol a z 420 stížností od občanů týkajících se navyšování cen se pouze jedna ukázala být oprávněná.

Zvládnutí přechodu na euro nejlépe dokládá názor veřejnosti. Podle průzkumu veřejného mínění Eurobarometer **devět z deseti Slováků považuje zavedení eura na Slovensku za hladké a efektivní**.

http://ec.europa.eu/economy_finance/thematic_articles/article14757_en.htm

MMF volá směrem na východ: přijměte rychle euro

Podle informací deníku Financial Times vyzývá Mezinárodní měnový fond v interní studii **země střední a východní Evropy k urychlenému přijetí eura**. Cesta by mohla vést přes neplnohodnotné členství v eurozóně.

„Pro země v Evropské unii představuje přechod na euro celou řadu výhod v podobě řešení kumulujících se dluhů v zahraničních měnách, **odstranění nejistoty a obnovení důvěry**. Bez přijetí společné evropské měny bude zkrocení zahraničního dluhu vyžadovat masivní snížení veřejných výdajů, což může vyvolat politické otřesy,“ uvádí zpráva MMF.

MMF doporučuje, aby členské státy eurozóny přistoupily na zmírnění požadavků pro vstup, a tak umožnily přijetí společné měny i státům střední a východní Evropy, které by jinak na euro nedosáhly. V případě nesplnění přísných požadavků by ale podle MMF tyto země nemohly počítat se svým zastoupením v Evropské centrální bance – dokument mluví o „**quasi-členství**“.

Mezinárodní měnový fond má pravdu. Kdyby bylo v Pobaltí, Maďarsku a Rumunsku zavedeno euro bez nutnosti splnit maastrichtská kritéria, ekonomikám těchto států by to v současné době vysoce turbulentních finančních trzích pomohlo. Pro dané země by bylo **snadnější obstarat si externí financování deficitu veřejných financí či na pokrytí nerovnováh v platební bilanci**. Z dlouhodobého hlediska by ale strukturální problémy daných zemí vyřešeny nebyly. Hlavním negativem by však bylo podkopání důvěryhodnosti eura jako takového. Pokud bude eurozóna sloužit jako poslední útočiště problémových ekonomik, kredibilita celého projektu měnového sjednocování EU dostane vážnou trhlinu.

Díky úzkému propojení daných problémových ekonomik na eurozónu by však i zhoršení jejich hospodářských problémů mohlo mít vážné dopady. Výhodnější varianta než překotně rozšiřovat eurozónu o ekonomiky v nesnázích je **poskytnout jim záchranné úvěry**, a to ať již přímo či přes nadnárodní instituce typu MMF.

Odmítavě k údajnému návrhu MMF se postavily i Evropská komise a Evropská centrální banka.

http://www.ft.com/cms/s/0/c40f80a0-2209-11de-8380-00144feabdc0.html?nclink_check=1

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/mmf-vola-sme-rem-na-vychod-prijmete-euro-co-nejrychleji-005840>

FINANCE

EU zpřísní dohled nad ratingovými agenturami

Zákonodárci Evropské unie přijali pravidla, která by měla **zpřísnit dohled nad ratingovými agenturami**. Ty jsou obviňovány z toho, že nedokázaly správně vyhodnotit rizikovost derivátových investic, a tak přispěly k finanční krizi.

Klíčovým bodem je otázka **registrace a dohledu nad ratingovými agenturami**. Za jejich registraci bude odpovídat Evropský výbor regulátorů trhů s cennými papíry (CESR), který tvoří zástupci národních regulačních orgánů. Po přijetí žádosti o registraci uvědomí výbor příslušný členský stát. Vnitrostátní orgány po té přijmou rozhodnutí o registraci ratingové agentury a o jejím souladu s platnými pravidly. V případě, že určitá agentura tato pravidla poruší, budou mít pravomoc odejmout jí registraci.

CESR rovněž vytvoří a bude spravovat databázi, v níž by byly uloženy informace o minulých výsledcích ratingových agentur působících na území EU pro **větší transparentnost a snadnější porovnatelnost**. Podle nového nařízení bude každá ratingová agentura povinna zveřejňovat metodologii, kterou použila pro výpočet svých ratingů.

Ratingové agentury budou muset zveřejnit jména všech hodnocených společností, jež k jejich celkovým příjmům přispívají z více než 5 %. S cílem **eliminovat potenciální konflikt zájmů** agentury budou mít zákaz hodnotit společnosti, jejichž akcie nebo finanční produkty jejich analytici vlastní, a analytici se budou muset pravidelně střídát.

Ratingová hodnocení vydaná agenturami ze třetích zemí bude možné využít v Evropské unii pouze tehdy, **pokud je potvrdí agentury registrované v EU**.

Nařízení bude přímo použitelné v celé EU 20 dní po zveřejnění v Úředním věstníku EU. Členské státy budou mít poté **šest měsíců na to, aby přijaly nezbytná opatření pro provedení příslušných ustanovení**. U ratingů mimoevropských společností bude zavedeno 18-ti měsíční přechodné období.

To, zda přijatá regulace EU skutečně **navrátí důvěru ve schopnosti ratingových agentur** ohodnocovat kredibilitu nejrůznějších úvěrových instrumentů a jejich emitentů ukáže až čas.

<http://www.eu2009.cz/en/news-and-documents/news/draft-dea-l-on-regulation-of-cra-17576/>

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/042-54188-111-04-17-907-20090422IPR54187-21-04-2009-2009-false/default_cs.htm

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/eu-zprisni-dohled-nad-ratingovymi-agenturami-005886>

Předsednictví dohodlo budoucí podobu regulace bank

České předsednictví informovalo členské státy o stavu projednávání novely směrnice o kapitálových požadavcích (**Capital Requirements Directive**, CRD). Mezi předsednictvím a zástupci Evropského parlamentu bylo dosaženo předběžné dohody ve všech důležitých politických otázkách.

Novela zmíněné směrnice představuje první důležitý příspěvek k důkladné revizi systému bankovní regulace s cílem odstranit

Evropský parlament schválil směrnici o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (tzv. Solvency II), která je klíčovou právní normou pro oblast pojišťovnictví. Ministři financí členských států na jednání Ecofinu vyjádřili znepokojení nad divergencí účetních pravidel pro finanční sektor mezi EU a USA. Evropská komise představila návrh směrnice o manažerech alternativních investičních fondů, která by měla vytvořit regulační rámec pro činnost hedge fondů či fondů privátního kapitálu.

její významné nedostatky, které se projevily v průběhu finanční krize. Novela zavádí **přísnější pravidla pro velké expozice**, větší harmonizaci hybridních nástrojů a zásadním způsobem reviduje regulační rámec v oblasti sekuritizace.

„Přijetím této důležité směrnice má Evropa historickou příležitost být světovým lídrem, pokud jde o nápravu globálního finančního systému. To se týká zejména sekuritizace, kdy **pětiprocentní požadavek na držbu sekuritizovaných nástrojů jejich původci** přispěje k lepšímu uspořádání zájmů mezi těmi subjekty, kteří vytvářejí komplexní finanční nástroje, a těmi, kteří je nakupují,“ říká Klára Hájková, náměstkyně ministra financí.

Legislativa mimo jiné omezuje objem prostředků, jež banky půjčují jednomu klientovi, včetně půjček na mezibankovním trhu. **Výše expozic vůči jednomu klientovi nebo skupině klientů bude omezena na 25 % kapitálu.** Překročení tohoto limitu bude možné pouze v případě expozic mezi dvěma bankovními institucemi a celková výše expozice nesmí přesáhnout 150 milionů EUR.

Významným způsobem se změní i dohled nad bankami, které působí ve více státech. V současnosti se regulátoři starají především o domácí bankovní trh, v budoucnosti by se ale mohli snadněji dostávat také k informacím z jiných členských států EU. Unie plánuje **vznik takzvaných kolegií, která mají tvořit národní regulátoři**, v našem případě ČNB. Kolegia by měla dohlédnout na to, že pravidla finančního trhu jsou aplikována stejně ve všech členských státech EU a nejsou porušována.

Novelu směrnice zatím schválil Evropský parlament, nyní je na tahu Rada EU. Členské státy budou povinny **převést směrnici do svého vnitrostátního práva do 31. října 2010** a plně ji provést do konce roku 2010.

<http://www.eu2009.cz/en/news-and-documents/press-releases/czech-presidency-hopes-for-a-smooth-confirmation-of-agreement-on-crd--17827/>

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/042-55120-124-05-19-907-20090505IPR55119-04-05-2009-2009-false/default_cs.htm

Evropský parlament schválil Solvency II

Evroparlament přijal návrh **směrnice o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu**, tzv. směrnice Solvency II. Jedná se o jeden z klíčových legislativních návrhů, které mají posílit finanční stabilitu pojišťovacího sektoru.

Cílem návrhu směrnice Solvency II je přispět **k lepší finanční stabilitě pojišťovacích a zajišťovacích společností** zavedením podrobnějších požadavků platební schopnosti, které lépe zohlední rizika, kterým čelí tyto společnosti: aktuální pojišťovací rizika, stejně jako tržní, kreditní a operační rizika.

Klíčovým se jeví ustanovení týkající se vztahu mezi dvěma hlavními kritérii pro výši kapitálu pojišťovacích společností

– **solventnostním kapitálovým požadavkem (SCR)** a **minimálním kapitálovým požadavkem (MCR)**. Solventnostní kapitálový požadavek bude přitom vypočítáván na základě přístupu vycházejícího z rizik: v případě, že kapitál klesne pod stanovenou mez, bude zapotřebí intervence dozorčího orgánu. Minimální kapitálový požadavek stanoví minimální úroveň, pod níž by neměly klesnout finanční zdroje společnosti.

Legislativa kromě toho stanoví absolutní minimální úroveň pro MCR pro různé typy společností s tím, že **MCR by měl dosahovat 25-45 % SCR dané společnosti**. Přesná částka je přitom vypočítávána podle variabilních údajů, které ukazují, zda je daná společnost stále provozuschopná.

Nová legislativa také pozměňuje přístup a postupy orgánů dozoru, které se zaměří na **aktivnější dohled nad řízením rizik** jednotlivých společností na základě souboru konkrétních principů.

Směrnice rovněž stanoví nový **jednotný systém pro dohled nad skupinami pojišťovacích společností** pověřením jednoho z příslušných národních orgánů dozorem nad skupinou. Tento orgán bude odpovědný za monitorování přeshraničních společností a zahrne všechny dozorčí subjekty do procesu rozhodování o záležitostech skupiny.

Členské státy budou povinny **převést směrnici do svých vnitrostátních právních předpisů nejpozději do 31. října 2012**. Dva roky po vstupu v platnost předloží Komise legislativní návrh na případné zlepšení některých aspektů směrnice, včetně spolupráce orgánů dozoru v rámci sborů.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/042-54087-111-04-17-907-20090421IPR54086-21-04-2009-2009-false/default_cs.htm

Ecofin: účetní standardy musí být jednotné

Ministři financí a guvernéri centrálních bank se dohodli na reformě dohledu nad finančními institucemi v EU. Dojde k vytvoření **nového orgánu pro dozor nad makroekonomickou stabilitou**, jehož hlavním úkolem bude vydávání varování před možnými riziky.

Takzvaná **Evropská rada pro systémová rizika (ESRC)** by se tedy nezabývala jednotlivými institucemi na finančním trhu, nad nimiž by i nadále dozorovaly příslušné orgány na národní úrovni. Tyto orgány by měly být nicméně posíleny tzv. Evropským systémem finančního dohledu, který vznikne transformací několika výborů (CEBS, CESR a CEIOPS) do nových institucí. Celý reformní proces bude završen pravděpodobně okolo roku 2012.

Z následné diskuse mezi jednotlivými ministry a guvernéry vyplynulo, že většina z nich považuje za hlavní slabinu současného systému jeho přílišnou zahleděnost do kontroly jednotlivých subjektů na finančním trhu. Naopak **opomíjena jsou systémová rizika**. V tomto ohledu bude pro hladké fungování ESRC důležitá její intenzivní spolupráce s

centrálními bankami, shodli se účastníci jednání. Směrem k větší transparentnosti, a tím obnovení důvěry investorů, by mělo vést také sladování pravidel dohledu na národní úrovni.

Jedním z hlavních bodů jednání Ecofinu se stala **harmonizace účetních standardů** mezi oběma břehy Atlantiku. Podle vyjádření Miroslava Kalouska představují současné změny v americkém účetnictví „vážný problém“ pro některé státy Unie. Americký Federální úřad pro účetní standardy (FASB) pod tlakem Kongresu provedl změny v účetních standardech tak, aby ulehčil některým bankám cestu z krize. Konkrétně se jedná o to, že podle nových pravidel banky nebudou muset některá svá nelikvidní aktiva vykazovat v jejich tržní hodnotě (která je v současnosti často velmi nízká; tzv. **mark-to-market princip**), ale mohou zohlednit jejich „skutečnou a férovou“ hodnotu, respektive zkusit odhadnout, kolik by to které aktivum stálo, pokud by neprobíhala krize. Společnosti na finančním trhu by se po aplikaci nového pravidla nepropadaly do takových ztrát, zní odůvodnění nového pravidla.

<http://www.eu2009.cz/en/news-and-documents/news/minister-s-and-governors-agree-on-principles-for-financial-supervision-reform-15504/>

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/ecofin-ucetni-standardy-musi-byt-jednotne-005835>

Brusel chce ostřejší pravidla pro výplatu odměn v bankách

Evropská komise přijala **doporučení o odměňování v odvětví finančních služeb** a **doporučení o platech členů správních orgánů**. Zdůvodňuje to snahou zaručit propojení odměňování bankovních manažerů se skutečnou výkonností.

Doporučení se týkají těchto hlavních oblastí:

- **Struktura platu** – politiky odměňování zaměstnanců podstupujících riziko by měly být v souladu s řádným a účinným řízením rizik. Finanční instituce by měly vytvořit přiměřenou rovnováhu mezi výší základního platu a odměn. Hlavní část odměny by se měla vyplácet později, aby zohlednila rizika související s průběhem ekonomického cyklu a dlouhodobý výkon finančních institucí. Finanční instituce by rovněž měly mít možnost požadovat vrácení již vyplacených odměn.
- **Správa** – politika odměňování by měla být transparentní, jasná a řádně zdokumentovaná a měla by obsahovat opatření na vyloučení střetu zájmů. Členové správní rady a jiní pracovníci podílející se na vytváření a provádění politik odměňování by měli být nezávislí.
- **Zpřístupňování údajů** – politika odměňování by měla být přiměřeně zpřístupněna akcionářům a informace by měly obsahovat její základní prvky, strukturu a uplatňování.
- **Dohled** – subjekty provádějící dohled by měly zajistit, aby politiky odměňování ve finančních institucích byly v souladu s účinným řízením rizik.

Doporučení je právně nezávazný právní akt. Eurokomisař pro vnitřní trh Charlie McCreevy se však již nechal slyšet, že **po doporučení bude následovat legislativní návrh** ve formě další revize směrnice o kapitálové přiměřenosti bank.

Pokud by se obsah doporučení stal součástí právně závazné normy, došlo by k **bezprecedentnímu porušení základních principů tržní ekonomiky**. Bez ohledu na obor podnikání by mzdy a systémy odměňování v soukromých společnostech měli určovat jejich vlastníci.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/674>

Komise navrhla regulaci hedge fondů a privat equity

S cílem eliminovat dopady podobné finanční krize do budoucna Evropská komise navrhla vytvoření **komplexních regulačních pravidel pro alternativní finanční instrumenty typu hedge fondů**, fondů privátního kapitálu, nemovitostních fondů či komoditních fondů. Právě problémy spojené s některými z nich byly jedním z katalyzátorů finanční krize.

Navržená **směrnice o manažerech alternativních investičních fondů (AIFM)** požaduje jejich povinnou registraci a plnění harmonizovaných regulačních standardů. Jedním z nich je plnění informačních povinností o svém hospodaření, což by mělo zvýšit jejich transparentnost a umožnilo lepší dohled nad celým sektorem.

Nová pravidla by se týkala pouze těch manažerů fondů, kteří **spravují majetek větší než 100 milionů euro**. Vyšší hranice 500 milionů euro by se vztahovala na ty z nich, kteří nevyužívají finanční páku a investoři zde mají investované prostředky na minimálně 5 let (např. private equity fondy). AIFM spravující menší majetek totiž nepředstavují systémové riziko pro celý finanční trh. Z toho vyplývá, že regulace se bude vztahovat na 30 % hedge fondů v EU, které mají ve správě zhruba 90 % v těchto fondech investovaných prostředků.

Evropská komise přišla s iniciativou na zlepšení platební morálky veřejné správy. Pokud bude schválena, veřejné orgány budou muset svým smluvním partnerům zaplatit nejpozději do 30 dnů. Po pěti letech neúspěšného vyjednávání se zástupcům členských států a Evropského parlamentu nepodařilo shodnout na kompromisní podobě nové směrnice o pracovní době. Stará směrnice z roku 1993 tak zůstává v platnosti. Evropský parlament definitivně schválil liberalizaci trhu elektrickou energií a plynem.

Navržená směrnice by měla i zajistit, že alternativní investičních fondy používají **odpovídající standardy řízení** (corporate governance) a mají **kvalitní systém pro řízení rizik, likvidity a konfliktu zájmů**.

Na trh EU by měly přístup i zahraniční AIFM po třiletém přechodném období, během něhož by odpovědné orgány prověřily, zda se na ně **v jejich domovských zemích vztahují podobné regulatorní a dohledové standardy** a zda bude zajištěna dostatečná výměna informace týkajících se daní, apod.

Směrnice vstoupí v platnost, až **pokud ji schválí Evropský parlament a zástupci členských států v Radě**. Zde se o její podobě strhne patrně souboj mezi státy s významným podílem odvětví alternativních investičních fondů (např. UK) a státy podporující tvrdší postoj (zejména Francie).

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/669>

PODNIKÁNÍ

Pokud úřady nezaplatí MSP do 30 dnů, čekají je pokuty

Orgány **veřejné správy budou muset svým smluvním partnerům zaplatit nejpozději do 30 dnů**, jinak budou čelit finančním sankcím. Opatření je součástí dodatku novely směrnice o opožděných platbách, který předložila Evropská komise. Na platby mezi subjekty soukromého sektoru se nevztahuje.

Novelizace směrnice o opožděných platbách je jedním ze čtyř legislativních návrhů obsažených v **Aktu pro malé a střední podniky (Small Business Act)**.

Návrh by měl pomoci malým a středním podnikům, které získají veřejnou zakázku a které se díky opožděným platbám ze strany veřejného zadavatele mohou dostat do finančních potíží.

Pokud návrh schválí Evropský parlament a členské státy, budou muset státní orgány, vlády a evropské agentury malým a středním podnikům vyplatit **kompensaci za vzniklé náklady a paušálně stanovený úrok ve výši 5 % z dlužné částky** počínaje prvním dnem prodlení.

Podle Evropské komise jsou opožděné platby problémem v celé Evropě a veřejné orgány proto vyzývají, aby **šly ostatním dlužníkům příkladem a své závazky vyrovnaly do 30 dnů**. V „objektivně odůvodnitelných“ případech však veřejné instituce budou moci platební podmínky rozšířit.

Místopředseda Evropské komise Günter Verheugen, který je odpovědný za podnikání a průmysl, je přesvědčen, že takové opatření **pomůže malým firmám uvolnit tlak vznikající v souvislosti s finanční krizí**.

V řadě zemí – bohužel včetně České republiky – **patří stát a jeho orgány mezi subjekty s nejhorší platební morálkou**.

Přijetí směrnice by tuto neblahou skutečností výrazně omezilo. Otázkou je, jak se k návrhu postaví členské státy a zda u nich nepřeváží krátkozraký sobecký pohled.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/552>

<http://www.euractiv.cz/podnikani-a-zamestnanost/clanek/pokud-urady-malym-a-strednim-podnikum-nezaplati-do-30-dnu-cekaji-je-pokuty-005856>

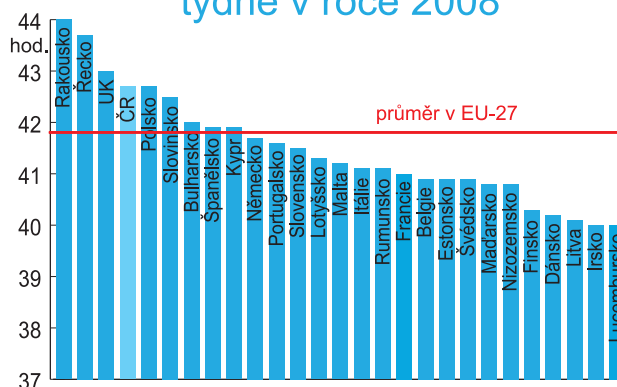
ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ POLITIKA

Krach jednání o směrnici o pracovní době

Europoslancům a zástupcům členských zemí se **nepodařilo dohodnout na kompromisní podobě nové směrnice o pracovní době**. Více než pětiletá diskuse o podobě směrnice tak přišla vniveč a jednání začnou po zvolení nového Parlamentu a Komise úplně od začátku. Rozhovory zkrachovaly na povolování výjimek, započítávání přesčasů a sčítání pracovní doby u více zaměstnání.

Pracovní doba je v Evropské unii dlouho diskutovaným tématem. V roce 1993 vstoupila v platnost směrnice, která stanovila, že zaměstnanci mohou v průměru (za 4 měsíce) pracovat maximálně 48 hodin týdně. Směrnice však umožňovala řadu výjimek z tohoto pravidla a navíc došlo k jejím změnám pomocí mnoha rozsudků Evropského soudního dvora (ESD). Komise se tak rozhodla předložit **novou verzi směrnice, což se stalo v roce 2004**.

Průměrná délka pracovního týdne v roce 2008

Zdroj: Eurostat

Hlavním kamenem úrazu byly od počátku tzv. „opt-outs“. Původní směrnice z roku 1993 (jež zůstává i nadále v platnosti) totiž sice stanovuje **maximální délku pracovní doby na 48 hodin týdně, nicméně umožňuje z tohoto pravidla výjimky („opt-outs“)**. Problémem zůstává, že podobných výjimek nyní

využívá až 15 z 27 členských států s tím, že jejich počet asi nadále poroste. Poslanci ale s „opt-outs“, které prosazuje především Velká Británie ale i další země, nesouhlasili.

„Opt-outs“ však nepředstavovaly jediné jablko sváru – **dalšími spornými body bylo započítávání přesčasů** a pracovních dob z různých zaměstnání u jednoho pracovníka. Europoslanci si stojí za tím, že přesčasy i pracovní doby z odlišných zaměstnání by se měly sčítat (a celkem tedy nepřekročit 48 hodin týdně), což je však pro řadu členských států nepřijatelné.

Neschválení směrnice žádnou ekonomickou tragédií není. Rada podnikatelů totiž varovala, že by její **schválení výrazným způsobem svázalo pracovní-právní podmínky** a v konečném důsledku podkopalo konkurenceschopnost evropských firem. Na druhou stranu ani stávající platná úprava založená na řadě výjimek, zvláštních režimů a precedentních rozhodnutí ESD není nejideálnějším řešením.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/048-54485-117-04-18-908-20090427IPR54484-27-04-2009-2009-false/default_cs.htm

<http://www.euractiv.cz/podnikani-a-zamestnanost/clanek/krach-jednani-o-pracovni-dobe-prumyslnci-jasaji-ostatni-se-vzajemne-obvinuji-005938>

Parlament přijal novou antidiskriminační směrnici

Evropští poslanci přijali návrh směrnice, která má **omezit přímou i nepřímou diskriminaci** na základě náboženského vyznání, víry, věku, zdravotního postižení nebo sexuální orientace. Tato nová legislativa doplní tři platné směrnice:

- směrnici o diskriminaci na základě rasového nebo etnického původu na pracovním trhu i mimo něj,
- směrnici o diskriminaci na pracovním trhu,
- směrnici o rovnosti mezi ženami a muži.

Směrnice se bude vztahovat na **sociální zabezpečení a zdravotní péči, vzdělání a přístup ke zboží a službám, včetně bydlení**. Naopak by se neměla týkat mimoobchodních osobních transakcí mezi soukromými subjekty a odvětví reklamy a sdělovacích prostředků.

Směrnice nebude mít žádný dopad na rozdělení pravomocí mezi Unii a členskými státy, ani se nijak nedotkne vnitrostátních předpisů v oblasti manželského práva. Členské státy budou i nadále odpovědné za uspořádání svého vzdělávacího systému a za obsah učiva. Směrnice se stejně tak nedotkne předpisů týkajících se oddělení státu od církve. Státy budou mít však možnost přijmout opatření, jež umožní předcházet znevýhodnění či jej kompenzovat (**např. pozitivní akce nebo kvóty**).

Členské státy budou moci **povolit rozdíly v zacházení ohledně přístupu do vzdělávacích institucí na základě náboženství nebo víry**, aby byl zachován specifický charakter

těchto zařízení, jakož i pluralita vzdělávacích systémů, pokud to nenarušuje právo na vzdělání a neospravedlňuje diskriminaci z jakéhokoli jiného důvodu.

Rizikové faktory spojené se zdravotním postižením a věkem, které jsou využívány v bankovníctví a pojišťovnictví, nebudou považovány za diskriminaci, neboť **se jedná o rozhodující faktory pro hodnocení rizik**. Nicméně poskytovatele těchto služeb budou muset zmíněné riziko jasně prokázat. Rozdíly v zacházení na základě věku mohou být přijatelné například i u prodeje alkoholických nápojů, zbraní či při vydávání řidičských průkazů.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/019-53201-091-04-14-902-20090401IPR53200-01-04-2009-2009-false/default_cs.htm

ENERGETIKA A DOPRAVA

Liberalizace energetiky může definitivně začít

Evropský parlament na svém plenárním zasedání **schválil liberalizaci unijního trhu s elektřinou a zemním plynem**. Přijaté kompromisní řešení se nerodilo lehce a vzniklo za významného přispění českého předsednictví, které se na něm s poslaneckou delegací dohodlo už na konci března.

Europoslanci nakonec dali zelenou návrhu, který počítá s tím, že si každá členská země zvolí jak pro sektor zemního plynu, tak elektřiny nejpřijatelnější formu liberalizace. **Na výběr jsou tři možnosti**.

Za prvé se mohou jednotlivé státy přiklonit k původní ideji Komise a nařídit **úplné vlastnické oddělení (unbundling) výroby a distribuce** energií. Tak to funguje už od začátku milénia v Česku v sektoru elektřiny, kde se o výrobu elektřiny stará ČEZ a distribuční sítě jsou ve vlastnictví ČEPSu.

Druhou možností – pro země, které se nechtějí pouštět do rozbíjení svých energetických gigantů, – bude **přenechání vlády nad distribučními sítěmi takzvanému nezávislému systémovému operátorovi (ISO)**, přičemž jejich vlastnictví by zůstalo v rukou energetické společnosti.

Třetí úplně nejmírnější variantou liberalizace, prosazovanou především Německem a Francií, je **vznik operátora (ITO), který by sice ovládal distribuční sítě**, nicméně výrobci energie by si i tak na jejich fungování zachovali určitý vliv.

Legislativní balíček myslí také na zahraniční „dravce“ (především na ruský Gazprom), a tak budou **moci členské státy odmítnout za určitých podmínek mimoevropského zájemce o koupi energetických sítí**. A to především pokud určitá společnost nesplňuje požadavek na vlastnické oddělení nebo v případě hrozícího ohrožení energetické bezpečnosti některé země Unie či celé sedmadvacítky.

Návrh obsahuje i **zvýšenou ochranu spotřebitelů**. Ti bude mít například právo na bezplatnou změnu dodavatele plynu nebo elektřiny a to do třech týdnů, na lepší informovanost nebo

Rada EU pro životní prostředí schválila konečnou podobu klimaticko-energetického balíčku. Podle něho by Evropská unie měla do roku 2020 omezit emise skleníkových plynů o 20 % v porovnání s rokem 1990. Platnost nařízení o roamingu, které reguluje poplatky za používání mobilních telefonů v zahraničí, bude prodloužena až na období po roce 2011. Evropský parlament přijal návrh, který evropským pacientům usnadní přístup k přeshraniční lékařské péči.

na přístup k „nezávislé službě pro stížnosti a k alternativnímu systému opravných prostředků“.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/051-54057-111-04-17-909-20090421IPR54056-21-04-2009-2009-true/default_cs.htm

<http://www.euractiv.cz/energetika/clanek/liberalizace-energetiky-muze-zacit-rekli-europoslanci-005909>

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EU uzavírá klimaticko-energetický balíček

Rada ministrů na dubnovém zasedání schválila konečnou podobu klimaticko-energetického balíčku. Ten byl dohodnut na loňském prosincovém summitu a během českého předsednictví byla dohoda ve formě přijaté legislativy definitivně stvrzena. S její pomocí by Evropská unie měla **do roku 2020 omezit emise skleníkových plynů o 20 %** v porovnání s rokem 1990 a **zvýšit podíl obnovitelných zdrojů na 20 %**.

Balíček tvoří šest opatření. V roce 2013 má dojít ke **změně v evropském systému obchodování s emisními povolenkami (ETS)**. Elektrárny si od tohoto data budou všechny emisní povolenky muset kupovat v aukcích a nebudou je jako dosud získávat zdarma. V dalších sektorech zahrnutých do ETS se aukce budou zavádět postupně. V roce 2013 si velké energeticky náročné provozy budou muset kupovat 20 % emisních povolenek a v roce 2020 již 70 %. K plnému „aukcionování“ povolenek by mělo dojít nejdříve v roce 2027. Členské země, které jsou silně závislé na výrobě elektřiny z uhlí (včetně České republiky) si navíc vymohly výjimky pro odvětví, která by mohla být ohrožena ztrátou konkurenceschopnosti a následným přesunem provozů do zemí mimo EU.

V případě sektorů, které nejsou součástí ETS (například doprava nebo zemědělství), balíček obsahuje **rozhodnutí o „sdílení úsilí“ ke snížení emisí CO₂**. Rozhodnutí každé členské zemi stanovuje v návaznosti na její možnosti jasný cíl, který udává o kolik by měla emise snížit tak, aby do roku 2020 celkové emise poklesly o 10 %.

Balíček dále zavádí právní rámec pro **veřejnou podporu technologie, s jejíž pomocí je možné oxid uhličitý zachycovat a ukládat pod zemí (CCS)**. Součástí balíčku je také směrnice na podporu energie z obnovitelných zdrojů, která jednotlivým členským zemím stanovuje o kolik mají do roku 2020 zvýšit výrobu energie z obnovitelných zdrojů tak, aby se splnil společný 20% cíl.

Každá členská země by navíc měla **dosáhnout 10 % podílu obnovitelných zdrojů v dopravě** a zavádí se kritéria pro udržitelné využití biopaliv. Ke zbývajícím opatřením patří zpřísnění emisních limitů CO₂ u nových osobních automobilů a zavedení standardů pro kvalitu paliv.

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/misc/107136.pdf

<http://www.euractiv.cz/energetika/clanek/eu-uzavira-klimaticko-energeticky-balicek-005841>

Národní cíle podílu energie z obnovitelných zdrojů

Země	Podíl v r. 2005	Cílová hodnota pro r. 2020
Švédsko	39,8%	49,0%
Lotyšsko	32,6%	40,0%
Finsko	28,5%	38,0%
Rakousko	23,3%	34,0%
Portugalsko	20,5%	31,0%
Dánsko	17,0%	30,0%
Estonsko	18,0%	25,0%
Slovinsko	16,0%	25,0%
Rumunsko	17,8%	24,0%
Francie	10,3%	23,0%
Litva	15,0%	23,0%
Španělsko	8,7%	20,0%
Německo	5,8%	18,0%
Řecko	6,9%	18,0%
Itálie	5,2%	17,0%
Bulharsko	9,4%	16,0%
Irsko	3,1%	16,0%
Polsko	7,2%	15,0%
UK	1,3%	15,0%
Nizozemsko	2,4%	14,0%
Slovensko	6,7%	14,0%
Belgie	2,2%	13,0%
ČR	6,1%	13,0%
Kypr	2,9%	13,0%
Maďarsko	4,3%	13,0%
Lucembursko	0,9%	11,0%
Malta	0,0%	10,0%

Zdroj: Evropská komise; podíl na hrubé finální spotřebě

Benzinky mají být ekologičtější

České předsednictví dovedlo instituce EU ke kompromisu, podle kterého se evropské čerpací stanice musí během několika let vybavit zařízením, které bude při doplňování paliva **zachycovat benzinové výpary**. Dojednaný kompromis musí ještě formálně stvrdit europoslanci a ministři členských států.

Zařízení na zachycování výparů má **zlepšit ochranu ovzduší, zdraví lidí a zároveň má umožnit úsporu paliva**. Při tankování benzínu je z nádrží aut vytlačován vzduch nasycený výpary. Tyto výpary obsahují těkavé organické látky, které jsou rakovinotvorné a škodí tedy lidem i životnímu prostředí.

Zařízení na zachycování výparů má být výhodné i z ekonomického hlediska, neboť nebude docházet ke ztrátám v důsledku úniku benzinových výparů do ovzduší. Po určité době by se tedy měla benzinovým pumpám vrátit částka, kterou majitelé čerpacích stanic za instalaci povinného zařízení vydají. Zařízení má zachytit až 85 % výparů.

Zachycování výparů nebude mít zásadní přínos pro ochranu životního prostředí na úrovni celého státu, případně města, **je však významné pro lokální oblast**, kde se čerpací stanice nachází. Jde především o bezprostřední okolí, ale je i zásadní pro zaměstnance čerpacích stanic, kteří přicházejí s výparů do kontaktu každý den. Podle zástupců největších společností v ČR všechny jejich čerpací stanice tato zařízení již mají.

Podle dohody bude v celé EU **od 1. ledna 2012 povinnost vybavit tímto zařízením** všechny velké nové či zrekonstruované čerpací stanice. Výjimku mají jen malé benzinové stanice, které obslouží jen několik aut denně. Termín, do kdy musí všechny benzinové stanice zavést zachycovací zařízení je 31. prosince 2018. Několik členských států tato opatření již zavádí.

<http://www.eu2009.cz/scripts/file.php?id=34024&down=yes>

<http://www.euractiv.cz/zivotni-prostredi/clanek/benzinky-maji-byt-ekologictesi-005928>

INFORMAČNÍ SPOLEČNOST

Roaming: další snížení cen hovorů a SMS

Díky přijatému kompromisu o **prodloužení platnosti nařízení „roaming“ z roku 2007**, který vyjednalo české předsednictví, budou od 1. července 2009 sníženy ceny za mezinárodní hovory a textové zprávy uskutečňované prostřednictvím mobilních telefonů. Stejně tak budou omezeny i tarify pro přístup na internet z mobilních telefonů.

Kompromisní text **nestanoví ceny roamingových služeb podle evropských tarifů, ale stanoví stropy**, v jejichž rámci mohou telefonní operátoři mezi sebou soutěžit nižšími cenami.

Maximální ceny maloobchodních tarifů (v eurech za minutu bez DPH)

	odchozí hovory	příchozí hovory
od 1.7.2009	0,43	0,19
od 1.7.2010	0,39	0,15
od 1.7.2011	0,35	0,11

Zdroj: Evropský parlament; jen pro zahraniční hovory

Od 1. července 2009 budou operátoři **povinni účtovat ceny za sekundu**, mohou však stanovit minimální dobu 30 sekund.

Poslanci a české předsednictví Rady se dohodli s Komisí na tom, že SMS zprávy v roamingových sítích budou od 1. července 2009 stát nejvýše 0,11 EUR bez DPH.

Další datové roamingové služby (zasílání e-mailů či fotografií nebo internetové mobilní služby) budou **regulovány na velkoobchodní úrovni** - tj. budou zavedeny cenové limity, které budou moci hostitelští operátoři účtovat domovským operátorům zákazníků roamingových služeb:

- od 1.7.2009: nejvýše 1 EUR za megabyte (vše bez DPH);
- od 1.7.2010: nejvýše 0,80 EUR za megabyte;
- od 1.7.2011: nejvýše 0,50 EUR za megabyte.

Nejpozději **do poloviny roku 2011 Evropská komise vypracuje studii**, ve které zhodnotí, do jaké míry se snížily skutečné náklady spotřebitelů a jaká je situace menších, nezávislých nebo nových operátorů, pokud jde o konkurenceschopnost. Platnost nového nařízení skončí 30. června 2012. Platnost stávajícího nařízení o roamingových službách by jinak skončila v červnu 2010.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/052-54063-111-04-17-909-20090421IPR54062-21-04-2009-2009-false/default_cs.htm

ZDRAVÍ A OCHRANA SPOTŘEBITELE

Poskytování přeshraniční lékařské péče?

Evropský parlament přijal návrh, který evropským pacientům **usnadní přístup k přeshraniční lékařské péči**. Reaguje tak na skutečnost, že zdravotní péče byla vyloučena z obecné směrnice o službách.

Cílem směrnice je zajistit, že budou **odstraněny veškeré překážky při poskytování lékařské péče v jiném členském státě**, než je země původu pacienta. Návrh se týká pacientů a jejich mobility, nikoli volného pohybu poskytovatelů služeb.

Přijátá pravidla **plně respektují národní kompetence**, pokud jde o organizaci a poskytování lékařské péče a neukládá pracovníkům v oblasti zdravotnictví povinnost poskytnout lékařskou péči občanovi jiného členského státu.

Návrh směrnice uvádí, že pacienti mají právo čerpat lékařskou péči v zahraničí. **Ta jim bude proplácena ve výši, v jaké by jim byla proplácena v jejich domovském státě**. Členské státy budou přitom moci rozhodnout, zda proplatí další související výlohy, jako je doprava, ubytování či terapie. Pacienti budou nejprve muset zaplatit lékařské výlohy a teprve potom požádají o jejich proplacení. Členské státy nabídnou svým státním příslušníkům systém dobrovolného předběžného oznámení. Směrnice se **nevztahuje na dlouhodobou lékařskou péči a na transplantaci orgánů**.

Pacienti s neobvyklým onemocněním budou mít právo na proplacení zdravotní péče i v takovém případě, že uvedené ošetření **nebude součástí právních předpisů daného státu** a nebudou povinni žádat o předběžnou autorizaci.

S cílem posílit důvěru pacientů v přeshraniční péči budou mít občané **právo na odpovídající informace o všech důležitých aspektech přeshraniční zdravotní péče**, jako je výše proplácených výloh nebo náhrady v případě poškození. Obsahem návrhu je i zřizování národních kontaktních míst a Úřadu evropského ochránce práv pacientů, který bude vyřizovat stížnosti pacientů týkající se předběžné autorizace, proplacení výloh nebo odškodnění v případě poškození pacienta.

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/066-54194-111-04-17-911-20090422IPR54193-21-04-2009-2009-true/default_cs.htm

Kalendárium

Kromě výše komentovaných událostí bychom rádi upozornili na rozhodnutí vlád Belgie a Dánska, že nebudou usilovat o prodloužení výjimek z volného pohybu pracovníků pro nové členské státy z roku 2004. Evropský parlament schválil revizi nařízení o přeshraničních platbách a směrnici o elektronických penězích s cílem zohlednit aktuální výzvy. Evropská komise představila Bílou knihu, která navrhuje činnosti nutné k tomu, aby se EU lépe vyrovnala s měnícím se klimatem.

1. DUBNA

Zápis ze zasedání Rady EU k dopravě, energetice a telekomunikacím:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/trans/107025.pdf

Statistika Eurostatu – Čína překonala EU v exportu moderní technologie:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-SF-09-025/EN/KS-SF-09-025-EN.PDF

Ochrana prostřednictvím ochranných známek v EU bude levnější a dostupnější:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/506>

2. DUBNA

Bílá kniha Evropské komise – EU se musí připravit na dopady změny klimatu: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/519>

Antimonopolní politika: Komisařka Kroesová o rozhodnutí MasterCard snížit přeshraniční mnohostranné mezibankovní poplatky a odvolat nedávné zvýšení systémových poplatků: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/515>

3. DUBNA

První evropské letecké společnosti nabízejí používání mobilních telefonů za letu díky základním pravidlům v celé EU: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/526>

Statistiky – příjmy v zemědělství klesly v roce 2008 o 3,5% na osobu:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/5-02042009-AP/EN/5-02042009-AP-EN.PDF

Změna reálných zemědělských příjmů na osobu v roce 2008:

Bulharsko	28,9%	Německo	-6,6%
Rumunsko	28,4%	Řecko	-8,0%
Maďarsko	18,6%	Irsko	-8,7%
Velká Británie	16,5%	Slovinsko	-9,2%
Slovensko	9,7%	Francie	-10,3%
Portugalsko	3,7%	Nizozemsko	-12,4%
ČR	2,4%	Lucembursko	-12,5%
Itálie	1,7%	Malta	-13,0%
Švédsko	-1,3%	Finsko	-13,1%
Kypr	-2,0%	Polsko	-17,7%
Španělsko	-2,5%	Lotyšsko	-19,4%
EU-27	-3,5%	Belgie	-22,6%
Rakousko	-4,1%	Estonsko	-23,0%
Litva	-5,1%	Dánsko	-24,7%

zdroj: Eurostat

6. DUBNA

ECB snížila klíčové úrokové sazby o 25 bazických bodů:

<http://www.ecb.int/press/pressconf/2009/html/is090402.en.html>

V Praze se uskutečnilo setkání hlav států členských zemí EU a USA: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/er/107130.pdf

EU a Afrika spojily síly k rozvoji letecké dopravy:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/541>

Doména .eu: po třech letech má tři miliony názvů domén:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/536>

7. DUBNA

Studie na téma, jak ohodnotit zaměstnanecké a sociální dopady návrhu Evropské komise:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=cs&catId=89&newsId=485&furtherNews=yes>

8. DUBNA

Finanční krize se více zaměřuje na penzijní systémy:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=cs&catId=89&newsId=486&furtherNews=yes>

EIB schválila další půjčky ve výši 866 mil. eur na pomoc snižování emisí CO2 u automobilů:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=BE/09/59>

9. DUBNA

Komise si stanovuje náročnější cíle pro rychlejší platby pro granty a zakázky EU:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/551>

14. DUBNA

Evropská komise zvyšuje celkové stropy ve finančním schématu na podporu platební bilance:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/559>

15. DUBNA

Telekomunikace – Komise zahájila řízení ohledně ochrany soukromí a osobních údajů se Spojeným královstvím:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/570>

16. DUBNA

Pomoc rozvojovým zemím během krize:

http://europa.eu/debateeurope/financial-crisis/index_en.htm

17. DUBNA

Kompenzace pro cestující autobusem a trajektem při zpožděních a rušení spojů:

Kalendárium

http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/062-53654-103-04-16-910-20090414STO53647-2009-13-04-2009/default_en.htm

20. DUBNA

Instrument stability – odpověď EU na některé z dnešních globálních hrozeb:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/164>

Výbor pro ženská práva chce prodloužit mateřskou dovolenou na 20 týdnů:

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/014-53680-104-04-16-902-20090414IPR53679-14-04-2009-2009-false/default_cs.htm

Plán pro hospodářskou obnovu – Evropský parlament dosáhl dohody s předsednictvím o energetických projektech:

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/051-53786-106-04-16-909-20090416IPR53785-16-04-2009-2009-false/default_cs.htm

21. DUBNA

Komise zveřejnila zprávu za rok 2008 o stavu zemědělství v EU: <http://ec.europa.eu/agriculture/newsroom/en/338.htm>

22. DUBNA

Rychlý pohled na plnění společného rozpočtu Evropské unie v roce 2008 (byl vykázán celkový přebytek ve výši 1 796 milionů euro:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/584>

Komise zintenzivňuje spolupráci s orgány členských států při zjednodušení a cílenějším zaměření podpory znevýhodněných oblastí:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/609>

23. DUBNA

Členské státy EU podepsaly smlouvu k boji proti nelegálnímu obchodu s tabákovými produkty:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/610>

EU usnadňuje obětem kriminálních činů získat odškodnění:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/548>

24. DUBNA

Jak vidí evropští studenti vyšší vzdělání v Evropě?:

http://ec.europa.eu/education/news/news1330_en.htm

Evropský parlament hlasuje pro podporu nových pravidel na posílení evropského vnitřního trhu energiemi:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/622>

27. DUBNA

Zápis ze zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/agricult/107359.pdf

Dobrý stav financí EU – Evropský parlament schvaluje řízení evropského rozpočtu Evropskou komisí:

http://ec.europa.eu/budget/other_main/what_new_en.htm

Parlament podpořil revizi nařízení o přeshraničních platbách a činnostech elektronických peněz:

http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/042-54265-111-04-17-907-20090422IPR54264-21-04-2009-2009-false/default_en.htm

28. DUBNA

Komise trvá na tom, aby všechny členské státy zveřejnily příjemce dotací společné zemědělské politiky:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/632>

Zápis ze zasedání Rady EU k vnějším vztahům a všeobecným záležitostem:

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/gena/107419.pdf

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/gena/107418.pdf

29. DUBNA

Zelená pro volný obchod s Kanadou:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/648>

Komise vítá rozhodnutí Belgie a Dánska otevřít jejich pracovní trh zájemcům o práci z nových členských zemích:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=501&furtherNews=yes>

30. DUBNA

Evropská komise navrhuje kroky ke zlepšení transparentnosti, výměny informací a férové daňové konkurenci:

[http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/common/whats_new/COM\(2009\)201_en.pdf](http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/common/whats_new/COM(2009)201_en.pdf)

Diskuse v Evropském parlamentu – kolik pracovního volna by měli mít tatínkové a maminky s novorozenci?:

http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/048-54431-117-04-18-908-20090424STO54408-2009-27-04-2009/default_en.htm

Rozpočet EU pro rok 2010 je zaměřen na oživení:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/655>

Komise přijala balíček zjednodušujících opatření pro zrychlené přijímání rozhodnutí o státních podporách:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/659>

Také v měsíci květnu budeme svědky několika zasedání formálních i neformálních Rad EU pod vedením českého předsednictví. Bohužel jak ukazují zkušenosti z poslední doby po pádu Topolánkovy vlády, ztráta respektu se negativně podepíše i na naši schopnosti řádného výkonu předsednické funkce. Za zmínku stojí zasedání Rady EU k vnějším vztahům a všeobecným záležitostem, které bude projednávat vojenské operace EU v zahraničí či spolupráci se strategickými partnery (NATO, OSN).

Zasedání klíčových institucí EU

3.-5.5.2009	Praha, Česká republika
- Neformální zasedání Rady EU pro konkurenceschopnost	
4.5.2009	Brusel, Belgie
- Zasedání Euroskupiny	
4.-7.5.2009	Štrasburk, Francie
- Plenární zasedání Evropského parlamentu	
5.5.2009	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU k hospodářským a finančním záležitostem	
11.-12.5.2009	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU k záležitostem vzdělávání, mládeže a kultury	
18.-19.5.2009	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU k vnějším vztahům a všeobecným záležitostem	
18.-19.5.2009	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro přidružení EU - Izrael	
25.-26.5.2009	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU k zemědělství a rybolovu	
28.-29.5.2009	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady EU pro konkurenceschopnost	
31.5.-2.6.2009	Brno, Česká republika
- Neformální setkání ministrů zemědělství a rybolovu	

Veřejné konzultace k legislativě EU

Téma veřejné konzultace	Vypisovatel	Uzávěrka
Revize směrnice o zneužívání trhu	DG MARKT	30.5.2009
Monitorování maloobchodních trhů	DG MARKT	5.6.2009
Harmonizace zákonů upravující cenné papíry	DG MARKT	11.6.2009
Jak snížit administrativní zátěž pro podnikatele?	DG ENTR	průběžně

Pozn.: DG = Generální ředitelství Evropské komise; pro bližší informace o vyhlášených konzultacích nás prosím kontaktujte

První květnový den si připomínáme páté výročí našeho vstupu do Evropské unie, jež znamenalo pravděpodobně nejpodstatnější potvrzení pozitivně se vyvíjejícího polistopadového vývoje v České republice a post-revolučního vývoje v zemích našich partnerů. Pět let je již dostatečně dlouhá doba pro identifikaci nejvýznamnějších, alespoň střednědobých dopadů. Tomuto výročí je věnováno hlavní téma aktuálního čísla Měsíčníku EU aktualit

ČESKÁ REPUBLIKA A STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPA – 5 LET V EVROPSKÉ UNII

Přestože prvních pět let v EU z nás ještě zdaleka nesmazává nálepkou unijního nováčka, řada efektů a přínosů našeho členství již začíná být vnímána jako naprostá samozřejmost. To je na jedné straně zřejmým důkazem toho, že se stáváme stále „normálnější“ společností, na druhé straně to může svádět k jistému podcenění až lehkovážnosti enormního progresu, kterým naše země v uplynulém dvacetiletí prošla a přispívá ke „ztrátě paměti“ o tom, z jakého marasmu a nenormálna jsme se na tuto cestu vydali.

„Naše“ rozšíření, jež se dotýkalo devíti dalších nováčků a bylo celkově pátým v historii evropské integrace (nepočítáme-li proces německého znovusjednocení, jež představuje rozšíření svého druhu) bylo rozšířením do jisté míry průlomovým z pohledu znovusjednocování celé Evropy. Pokud k němu navíc logicky připojíme i ono doposud poslední z roku 2007 (byť ono „naše“ samotné by bohatě postačovalo), hovoříme o nejrozsáhlejším rozšiřovacím kole pokud máme na mysli počet nově přistoupivších zemí i jejich obyvatel. Lze se domnívat, že jeho rekordnost již takto zůstane navždy, neboť si lze jen těžko představit dalších 10 zemí, které by se v „jednom vrhu“ staly součástí EU.

Jeho nejpodstatnějším systémovým rysem je fakt, že toto rozšíření přivedlo mezi sebe země, jež v předchozích dekádách prošly zcela rozdílným ekonomickým, sociálním i politickým vývojem. Představuje tak milník v procesu znovusjednocování Evropy (jež může být vnímán i jako moment završení transformačního procesu v podstatně části středního a východního teritoria kontinentu) po řadě dekád jejího umělého rozdělení, jež rezultovalo z okolností tvořících proces studené války.

Nové členské státy, díky své dynamice i reprezentativnímu početnímu obsazení učinily bezesporu EU silnější a kulturně bohatší. Proces rozšíření napomohl uspořádat a přizpůsobit demokratická pravidla v těchto zemích po likvidaci jejich bývalých komunistických a socialistických režimů. Posílil evropskou bezpečnost v podobě zajištění klíčové kotvy stability v období konfliktů a projevů otřesů v periferních partiích evropského kontinentu (především vně EU) a zejména mimo Evropu. Rozšíření významně posílilo hospodářství a zlepšilo životní standardy v nových členských státech, čímž získaly významný přínos i staré členské státy především skrze nové exportní a investiční příležitosti. Rozšíření posílilo hospodářství Unie jako celku prostřednictvím výhod a přínosů integrace v rámci rozsáhlejšího vnitřního trhu. Rozšíření rovněž umožnilo EU využívat plněji přínosy globalizace. Rozšířená EU získává na váze a autoritě, pokud představuje vůdčí subjekt v záležitostech jako změna světového klimatu nebo mezinárodní finanční a ekonomická krize.

Integrační proces přinesl mnoho otázek, včetně obav ohledně kapacity institucí EU absorbovat širší rozmanitost názorů, jež by měly být vzaty v úvahu v rozhodovacím procesu. Otázky byly položeny ohledně nákladů rozšíření, když všichni z nováčků mají nižší (někteří významně) úroveň ekonomické vyspělosti (měřené ukazatelem HDP či příjmu na obyvatele) než průměr dosavadních členských států i celé rozšířené Unie. Není rovněž překvapením, že občané měli ohledně rozšíření smíšené pocity a spatřovali rizika týkající se jejich pracovních míst, mezd, bezpečnosti i identity. Globální finanční a ekonomická krize přidává další dimenzi, která vytváří napětí ohledně integrace a již dosaženého stupně konvergence.

SOUHRN EFEKTŮ ROZŠÍŘENÍ

Rozšíření z roku 2004 (a pokračující trend v roce 2007 zmiňované charakteristiky dále zesílil) bylo odlišné od všech předchozích nejen tím, že bylo měřeno počtem států a obyvatel, jichž se týkalo, největším, ale zejména tím, že v průměru státy, jichž se rozšíření týkalo, měly významně nižší úroveň ekonomické výkonnosti i příjmu než průměr států do té doby tvořících EU, v porovnání se zeměmi, které se k EU připojovaly v předcházejících obdobích. To učinilo z integračního procesu ohromnou výzvu pro nové i staré členské státy, ale současně vytvořilo významné příležitosti pro jednotlivé země i EU jako celek.

Aby příprava na takovéto masivní rozšíření byla odpovídající, celý proces byl oficiálně započat již v roce 1993, když pozvání k podání přihlášky o členství bylo součástí Kodaňského summitu

Evropské rady, jež formuloval i tzv. Kodaňská kritéria.

Tato zahrnovala podmínky ekonomické, politické i legislativní povahy, které musely být naplněny před tím, než mohlo být zvažováno vlastní členství. I kvůli těmto výzvám byla podpora občanů spojená s rozšířením v zemích EU-15 spíše smíšená a proměnlivá jak před, tak i po vlastním aktu rozšíření, na rozdíl od závěrů ekonomických studií, které všeobecně přinášely vyhlídky pozitivních výsledků tohoto procesu.

Zatímco nově přistoupivší členské státy představují přibližně 21 % populace EU, jejich celkový příspěvek k unijnímu HDP byl v té době pouze 7 %. Jak byl hospodářský růst v nových členských státech významně silnější v porovnání s průměrem EU, původní značná příjmová a výkonnostní mezera vůči průměru EU se začíná významně zužovat.

Téma

Nicméně přínosy rozšíření nespočívají primárně v momentálně mírně vyšší celkové váze EU-27 v rámci světového HDP (o asi 2,5 procentního bodu podle standardů kupní síly), ale především v dlouhodobě sledovaných synergiích a potenciálu ekonomické dynamiky, které toto uspořádání členských států činí možným a proveditelným, umožňující nabízet lépe formulované odpovědi na adresu výzev kladených globalizací.

Reálná konvergence

Po úvodní recesi, jež se vztahovala k počátečním transformačním krokům odstraňování nejkřiklavějších průvodních jevů pozůstatků centrálně plánované ekonomiky na počátku 90. let, se hospodářství nových členských států následně stabilizovala a získala razanci pro svůj hospodářský růst ve druhé polovině 90. let (bohužel, kromě České republiky) a pak především po většinu stávajícího období této dekády. Jedním z klíčových motivů i důvodů tohoto razantního ekonomického oživení byla právě „reálná konvergenční hra“ v podobě signálu o přistoupení do EU, jež se ve druhé polovině 90. let pozvolna konečně stávala zřetelnou možností; po rozšíření v roce 2004 bylo toto razantní ekonomické přibližování výsledkem mobilizace ekonomických aktivit a podnětů, které v nových členských zemích iniciovalo prostředí jednotného vnitřního trhu EU, společných a koordinovaných politik, a odstranění dalších zbytných překážek pro rozvoj obchodních a podnikatelských transakcí a projektů napříč hranicemi jednotlivých států rozšiřující se EU.

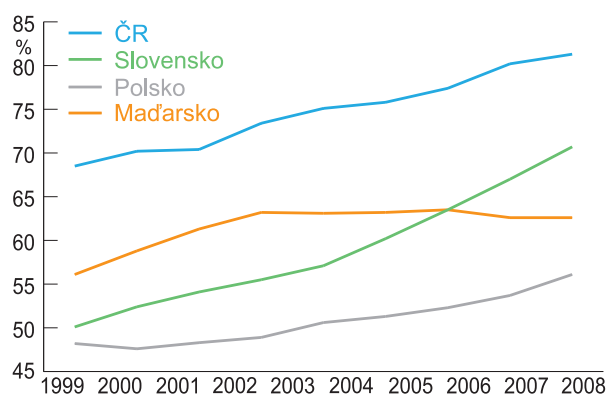
Růst HDP tak dále akceleroval v období okolo a po vstupu těchto zemí do EU a byl doprovázen silnou tvorbou nových pracovních míst ve většině zemí po několika letech nevalného vývoje na trhu práce, který provázal období ekonomické restrukturalizace. V pěti letech po přistoupení činil průměrný reálný meziroční růst HDP v nových členských zemích více než 5,5 %, v porovnání s 3,5 % v předcházejících sledovaných pěti letech (1999 – 2003), zatímco růst ve starých členských státech zůstal na přibližně 2,2 % v průměru (což bylo shodou okolností v období relativně silného růstu v těchto zemích, zajisté rovněž ovlivněném samotným rozšířením EU). V souladu s pozvolným šířením zprvu finanční krize, následně pak hospodářské recese, se již v roce 2008 začínají objevovat viditelné rysy zpomalení až poklesu, jež budou v následujícím období pokračovat; mezi novými členskými státy jsou tyto především viditelné v baltských zemích.

Klíčovými stimulatory akceleratorů procesu růstu v nových členských zemích byly otevřenost jejich ekonomik především v oblasti obchodu a přímých zahraničních investic, a celkové zlepšení institucionálního rámce, jemuž přistoupení k EU rozhodně přispělo. Tyto faktory vedly ke zrychlení růstu produktivity, jež je základem pro trvalý nárůst úrovně životního standardu. Na základě růstové regresní analýzy lze odhadovat, že každý rok v období 2000 – 2008 dodal novým členským státům v průměru dodatečný růstový impuls ve výši až 1,8 %.

Klíčové faktory, které tomuto vývoji dominantně prospěly, byly pravděpodobně okolnosti zlepšení produktivity kvůli přímým zahraničním investicím a s nimi spojeným transferem technologií. Rovněž zúžení úrokového rozpětí představovalo faktor značného významu, který podstatně usnadnil přístup reálného ekonomického sektoru k finančním zdrojům. Nové členské země v porovnání s jinými rozvíjejícími se ekonomikami se srovnatelnými fundamenty mohly využívat výhodu v řádu 50 – 100 základních bodů, což přispělo přibližně dalšími 0,3% dodatečného růstu. Je nicméně korektní dodat, že tato výhoda v nejbližší budoucnosti zřejmě pozbude platnosti v důsledku zvýšení rizikové prémie jako reakce na okolnosti finanční krize a hospodářské recese především v zemích s hlubokými strukturálními problémy.

Silný hospodářský růst umožnil novým členským státům přiblížit se výrazně průměru EU-15 ve vývoji ukazatele HDP na obyvatele; jestliže pět let před rozšířením činila tato hodnota 40 %, za rok 2008 můžeme hovořit v průměru o čísle nad 52 % HDP na obyvatele v EU-15. Reálný konvergenční proces v některých zemích byl rychlejší než v jiných a odrážel význam schopnosti prosadit vhodné hospodářské politiky do praxe a tam je zdařile implementovat. Proces přibližování průměru EU, podpořený především zvýšením poptávky, se zdál být zejména impozantní v případě baltských zemí, avšak přehřátí doprovázené zjevnými strukturálními poruchami (nadměrné obchodní deficity, vysoká míra inflace) si začalo počínaje rokem 2007 pozvolna vybírat svoji daň. Na druhé straně Malta a její růst nebyly dostatečně silné

Konvergence zemí střední a východní Evropy

Zdroj: Eurostat, ukazatel HDP per capita v PKS k průměru EU-27

Růst ve starých členských státech ve stejném období byl přibližně méně než poloviční v porovnání s hodnotami pozorovanými ve státech nových, což bylo především způsobeno slabou růstovou výkonností v některých větších

a velkých zemích, která však nemůže být jakkoliv přímo vztahována k procesu rozšíření. Na druhé straně však získaly staré členské země prospěch z růstových pólů, formovaných v zemích jejich „nových sousedů“. Předběžné odhady zpracované Evropskou komisí v roce 2001 uváděly dodatečný růstový stimul 0,5% - 0,7% pro staré členské státy pro období završení procesu rozšiřování (2007 – 2008). Tato čísla zatím není zřejmě možné seriózně potvrdit, nicméně je jasné, že ty země EU-15, které vykazují vyšší míry růstu v jejich investičních a obchodních aktivitách s novými členskými státy se rovněž těší větším nárůstům jejich reálných měr růstu v případě ukazatele HDP na obyvatele.

Růst ukazatele HDP na obyvatele v nových členských zemích EU byl již od roku 2000 silnější než v některých rozvíjejících se tržních ekonomikách v jihovýchodní Asii, které prošly skrze podobný proces dohánění a přibližování se úrovni vyspělých ekonomik a jsou předmětem stejných či porovnatelných globálních trendů.

Ostatní pozitivní efekty

Zejména je z úhlu pohledu EU podstatné, že EU má příznivý vliv na kvalitu institucí. Navíc, členství v EU pomohlo překonat nedostatečnou výši úspor v nových členských státech pro realizaci jejich rozvojových projektů. To vedlo k vytvoření „modelu dohánění a přibližování“, založeného na masivních dovozech (přilivech) kapitálu, které v některých zemích přispěly k nárůstu deficitů běžného účtu platební bilance (což se v případě bilance výkonů týkalo i ČR), ve všech pak ke zhodnocení reálných devizových kursů jejich měn. Nicméně posílení měn nestlačilo výkonnost vývozu z nových členských zemí, neboť příliv přímých zahraničních investic umožnil kvalitativní posun a proměnu v podobě výstupu tvořícího exportní koše a struktury v nových členských zemích.

Celkově se relativní mezera v příjmech a ekonomické výkonnosti mezi zeměmi EU přivírá, nicméně distribuce oné „dividendy z rozšíření“ mezi zeměmi a jejich regiony není zcela proporcionální; některé regiony profitují z tohoto procesu výrazně více než jiné. To je i díky faktu, že kapitál a kvalifikovaná pracovní síla vykazují tendenci koncentrovat se v omezeném

počtu regionů v průběhu úvodní fáze procesu dohánění. Když je následně dosaženo určitého stupně rozvoje, znalosti se začínají spirálovitě šířit a nevýhody koncentrovaných aglomerací (například nedostatek pracovní síly) začínají být zjevné; pak je pravděpodobné dosažení vyváženější distribuce příjmu. Reálná konvergence šla ruku v ruce s procesem konvergence nominální, když míry inflace, úrokové sazby i vládní deficity se pozvolna přizpůsobovaly hladinám ve starých členských státech. Nicméně, od poloviny roku 2007, jako průvodní jev i následek finanční krize, se ocitla makro-finanční stabilita v několika nových členských státech pod značným tlakem a například Maďarsko či Lotyšsko zažádaly o podporu při zajištění své platební bilance a překonání problémů s likviditou.

Výsledné přehodnocení rizika směrem k méně příznivým hodnotám následně vede v rozvíjejících se ekonomikách k významnému smršťování hospodářské aktivity v mnoha nových členských zemích; je pravděpodobné, že v případě nových členských zemí, u nichž se projevy krize promítnou nejvýrazněji, je pravděpodobné, že i jejich reálná konvergenční hra bude přerušena a tyto ekonomiky budou po určitý čas vykazovat spíše divergentní trend. Naopak pro jiné nové členské země, kde útlum jejich ekonomických aktivit nebude tak silný jako v zemích starých, může tato krize v relativním vyjádření znamenat dokonce urychlení konvergenčního procesu a trvalé včlenění se mezi některé ze starých členských zemí, pokud si za kritérium zvolíme ukazatel dosažené hospodářské výkonnosti – tedy HDP na obyvatele.

Pátá vlna rozšíření EU v roce 2004 nebyla pouze historicky nejrozsáhlejší co se týče počtu zemí a populace, jež se stávají součástí EU, ale byla rovněž vlnou nejkomplexnější, neboť EU se stala skutečností pro země, jejichž hospodářská, sociální a politická prostředí byla velmi odlišná. Tato vlna rozšíření má zásadní dopad na EU jako celek a na její místo v globální ekonomice; je přitom objektivní říci, že vyvolala smíšené reakce. Zatímco mnoho občanů přivítalo příchod nových členů jako příležitost pro Evropu stát se silnější, konkurenceschopnější a lépe schopnou bránit své zájmy na světové scéně v éře globalizace, ostatní v rozšíření spatřovali hrozbu jejich identitě, bezpečnosti či pracovním místům.

MILNÍKY 5. ROZŠÍŘENÍ

Již v roce 1991 podepsala Evropská společenství své první Evropské dohody s Maďarskem a Polskem, aby brzy následovaly další středoevropské země, z nichž se pozvolna vytvořila množina kandidátských zemí pro plnoprávné členství. Kypr a Malta již měly od počátku 70. let podepsány své Asociační dohody. Díky těmto dohodám se podmínky pro obchod pozvolna a postupně liberalizovaly a tím byly vyloučeny jakékoliv jednorázové obchodní šoky jak v květnu 2004, tak následně v lednu 2007. Celková hospodářská integrace kandidátských zemí se odehrávala v průběhu 90.

let a na počátku této dekády a byla v zásadě završena k datu přistoupení.

Vyjednávání o přistoupení začala oficiálně v březnu 1998 (poté, co v předchozím období jednotlivé státy předkládaly své přihlášky o členství; Česká republika tak učinila v roce 1996) s šesti kandidátskými zeměmi (Českou republikou, Estonskem, Maďarskem, Polskem, Slovinskem a Kyprem) a v říjnu 1999 byla rozšířena o Bulharsko, Lotyšsko, Litvu, Maltu, Rumunsko a Slovensko. Prvních deset přistupujících států završilo svá vyjednávání do prosince 2002 (v Kodani) a

Téma

Smlouvy o přistoupení podepsaly v dubnu 2003 (v Aténách). Jednání s Bulharskem a Rumunskem pokračovala další dva roky a byla ukončena v prosinci 2004, s podepsáním dohod o přistoupení v dubnu 2005. Po schválení dohod o přistoupení každou z přistupujících zemí a ratifikaci v legislativních systémech členských států byla stanovena oficiální data rozšíření na 1. květen 2004 pro 10 nových členských států a na 1. leden 2007 pro Bulharsko a Rumunsko. Čtyři z těchto nových členských států se již v mezích od vstupu do EU do současnosti staly součástí eurozóny: Slovinsko k 1. lednu 2007, Kypr a Malta o rok později a Slovensko k 1. lednu 2009.

Vyjednávání pokrývala 31 kapitol *acquis communautaire* a byla velmi složitá a komplexní. Klíčovým principem vyjednávání bylo, že žádná trvalá újma plynoucí z pravidel EU by neměla být přijata v přistupujících zemích. Kvůli technickým a praktickým obtížím při provádění všech nutných přizpůsobení a nezanedbatelným nákladům s tím spojených, se transformační období na tato přizpůsobení stanovila na dobu od 6 měsíců do 12 let pro úplné přijetí platnosti *acquis communautaire*. Oblastmi, kterých se to především týkalo a některých stále týká, jsou například životní prostředí, zemědělství, politiky sociální a zaměstnanosti, doprava, energetika a volný pohyb pracovníků, služeb a kapitálu. Tato přechodná období a zejména restrikce pro volný pohyb pracovníků zřetelně kolidují s hladkým fungováním Jednotného vnitřního trhu (nyní pouze Německo Rakousko tato přechodná opatření pro pracovníky vůči nováčkům z roku 2004 uplatňují).

V případě trhu práce bylo na počátku uplatněno pravidlo „2+3+2“, jež vyžadovalo, aby jednotlivé státy EU-15 v květnu 2006 a pak opět v květnu 2009 deklarovaly, zda si přejí otevřít svůj pracovní trh pracovníkům z nových členských států (jak již řečeno, s výjimkou Německa a Rakouska – a u těch bez zjevných racionálních důvodů – všechny ostatní již své trhy práce postupně pracovníkům z nových zemí bez dodatečných překážek zpřístupnily). Výjimky byly uplatněny pouze pro Kypr a Maltu, které nebyly součástí tohoto schématu a volný pohyb pro jejich pracovníky platil od počátku.

Významná oblast vyjednávání a procesu přistoupení se týkala finanční podpory rozšíření. Dostupnost fondů EU – jak jako nástroje hospodářské politiky, tak i projev vyjádření solidarity v rámci EU – zajistila dodatečnou příležitost pro nové členské země při napomáhání zlepšování jejich konkurenceschopnosti a zesilování procesu dohánění a přibližování.

Navíc, po přistoupení dostávají nové členské státy přínos v podobě významných transferů v oblasti zemědělství a kohezní politiky, stejně jako širokou nabídku programů v různých oblastech politik EU. Pro období 2004 – 2006 přijal Kodaňský summit Evropské rady v prosinci 2002 přidělení 40,9 mld. EUR pro deset tehdy přistupujících zemí (asi 2,3 %

jejich ročního HDP). V aktuální Nové finanční perspektivě, pokrývající období 2007 – 2013 byly částky ve prospěch 12 nových členských států zvýšeny na přibližně 3% jejich ročních HDP. Zatímco tyto sumy mohou být považovány za přijatelné pro staré členské státy, z pohledu nedávno přistoupivších nováčků to představuje velmi významné sumy.

V samotném roce 2007 bylo ve prospěch nových členských států transferováno přibližně 17,8 mld. EUR, což představuje přesně 2,1% jejich HDP (EU-12) a pouze 0,2% HDP starých členských států EU-15. Je zřejmé, že rozsah, v němž i nadále budou nové členské státy schopny využívat synergický potenciál transferů v rámci EU ve prospěch posunutí se na cestu větší hospodářské vyspělosti v dlouhém časovém horizontu bude záviset na jejich absorpční kapacitě a především na kvalitě prostředí jejich domácích hospodářských politik.

Přistoupení nových členských států mělo na tyto zřetelný dopad jak před tím, tak i poté, co do EU vstoupily. Vyhlídka členství podnítila úsilí k reformám a nastavila pevný ekonomický i politický směr zaměřený na fundamentální liberální, sociální a demokratické hodnoty, jež jsou v EU sdíleny. Tyto hodnoty byly vtěleny do Kodaňských přístupových kritérií, Po rozšíření pak jak nové, tak stávající členské státy prošly zkušeností dalšího přeměrování ekonomických aktivit, jež vedlo k významným přínosům plynoucím z lepší alokace zdrojů.

Nové členské státy získávají přínos a prospěch z principů solidarity, jež jsou v EU sdíleny, v podobě využívání významných transferů v podobě množiny fondů EU; stávajícím členským státům se rozšířily rozměry Jednotného vnitřního trhu a mohou rovněž těžit z rozšířeného potenciálu nabídky pracovní síly. Navíc, závazek přijmout společnou evropskou měnu vyžaduje cílené a systematické úsilí po dosažení nominální konvergence v nových členských státech; tento přístup dosud přispěl k pozitivním a stabilizovaným ekonomickým výsledkům, jak například potvrdily země, které již do euro-zóny vstoupily a vyhověly relevantním kritériím.

OČEKÁVÁNÍ

Výsledky řady průzkumných a empirických studií, které byly zpracovány zejména s ohledem na květnové rozšíření roku 2004, byly svými závěry konzistentní v tom, že poukazovaly na významné přínosy plynoucí z rozšíření jak pro nové i staré členské státy. Na rozdíl od pozitivních závěrů ekonomického výzkumu byla původní očekávání a vnímání veřejnosti ve vztahu k předpokládaným přínosům pátého rozšíření velmi smíšená až rozpačitá.

Podpora občanů v zemích EU-15 s ohledem na rozšíření byla proměnlivá jak před, tak po rozšíření. Bylo zřejmé, že vnímání rozšíření je ovlivněno nejen smyslem pro sdílení společných záležitostí každého jednotlivého respondenta, jeho pocit ochoty sblížit své priority a preference s ostatními, ale rovněž dalšími méně altruistickými motivy, kde významnou roli sehrávají faktory vztahující se k osobnímu bohatství a spokojenosti života a blahobytu.

Pokud se podíváme na průzkum veřejného mínění Eurobarometer, pořízený v předvečer rozšíření mezi občany EU-15 ohledně jejich preferencí pro a proti přijetí jednotlivých kandidátů, vidíme, že tito dávali přednost relativně vyspělým státům (Kypru, Maltě a nejbohatším – dle jejich vnímání – ekonomikám mezi bývalými komunistickými a socialistickými státy). Navíc, geografická či kulturní blízkost či příbuznost se zdála hrát důležitou roli – to pro vzdálenější země – Bulharsko či Rumunsko – představovalo nevýhodu. Rovněž země bývalé Jugoslávie se zdály být relativně neznámé veřejnosti ve starých členských státech, což se potvrdilo například ve slabé podpoře Slovinska pro vstup do EU (ačkoliv se jednalo a jedná o nejbohatší a nejvyspělejší post-socialistickou zemi).

Podpora pro vstup nových států do EU v zemích EU-15 před rozšířením v květnu 2004

v %	pro	proti
Malta	52	28
Maďarsko	52	30
Polsko	48	34
Kypr	47	33
Česká republika	46	33
Estonsko	41	36
Slovensko	41	37
Lotyšsko	40	37
Bulharsko	39	40
Slovinsko	38	40
Rumunsko	35	45
Turecko	32	49

Zdroj: Eurobarometer 2004, % z celkového počtu respondentů, výrazně menšinové odpovědi „nevím“ nejsou znázorněny

Sentiment ohledně rozšíření obecně významně fluktoval. Podpora pro rozšíření vrcholila hodnotami nad 50% v období mezi podzimem 2001 a podzimem 2003. Následně začala tato podpora klesat, v časové shodě s tím, jak hospodářství Evropské unie začalo vstupovat do etapy pomalého růstu a vlastní moment rozšíření se přibližoval. V době těsně okolo rozšíření dokonce počet odmítačů mezi občany starých členských zemí (EU-15) převýšil počet stoupenců. Pozitivní trend začal opět získávat ve zbytku roku 2004, kdy se veřejné mínění začalo chovat příznivě a v následujících týdnech se dále obracelo až na hodnoty nad 50 %. Na straně druhé, v delším období tento sentiment ustával a byl vykázan spíše mírně klesající trend v procentním zastoupení zastánců; nejnižší hodnota mezi stoupenci pak byla doposud zaznamenána na sklonku roku 2008.

Zastánci a odpůrci „východního“ rozšíření v květnu 2004 mezi občany EU-15 v jednotlivých letech po rozšíření

v %	zastánci	odpůrci
2004	52	36
2005	48	40
2006	45	40
2007	47	38
2008	44	43

Zdroj: Eurobarometer, % z celkového počtu respondentů

Celkově lze říci, že úvodní očekávání ohledně přínosů největšího rozšíření Evropské unie v historii, které se v letech 2004 a 2007 událo východním směrem, byla pozitivně přijímána jak mezi experty, tak mezi veřejností. Tento závěr platil zejména pro průzkumy pořizované v nových členských státech.

Podle průzkumů pořízených v roce 2008 přibližně polovina občanů (48 %) EU-27 považuje rozšíření Unie z 15 na 27 členů za projev jejího zesílení a posílení její pozice; něco málo před třetinu (36 %) se naopak domnívá, že rozšíření Unii oslabilo. Rozšíření je vnímáno velmi pozitivně v nových členských státech, zatímco ve starých jsou pohledy rozdělenější (44 % „posílila“; 40 % „oslabila“). Nicméně nejruznější přínosy spojené s pátou vlnou rozšíření částečně narazily na náklady přizpůsobení, které se dále promítly do jevu označovaného jako „únava z rozšíření“. Nicméně i tak je však politika rozšíření nadále podporována relativně značným podílem populace EU, a to dokonce i v nynějším obtížném kontextu ekonomického poklesu a globálního finančního napětí a krize.

Proces rozšíření Evropské unie s sebou přinesl mnoho dalších závěrů a pozorování, jimž se budeme intenzivně věnovat i v dalších číslech Měsíčníku EU aktualit v rámci letošního roku i v příštích obdobích.

Dotační výzvy

V rubrice Dotační výzvy sledujeme za přispění dceřiné společnosti České spořitelny konzultační firmy Grantika ČS a portálu eDotace.cz zajímavé aktuálně vyhlášené výzvy k předkládání žádostí o dotace ze strukturálních fondů a Kohezního fondu EU. V tabulce jsou monitorovány informace o operačním programu, v rámci kterého byla výzva vyhlášena, o konkrétních oblastech podpory daného programu, typu vhodného žadatele a datu uzávěrky předkládání žádostí o dotaci.

Vyhlášené výzvy k předkládání žádostí o dotace z fondů EU

Operační program	(Pod)Oblast podpory/Program	Vhodný žadatel	Uzávěrka
Program rozvoje venkova	Dotace na lesnicko – environmentální opatření	Jakýkoli subjekt, který hospodaří na lesním pozemku	15.5.2009
OP Podnikání a inovace	Oblast podpory 2.2: program Rozvoj II	MSP	15.7.2009
	Oblast podpory 4.1: program Inovace (in. proj.)	Podnikatel	30.6.2009
ROP Jihozápad	Oblast podpory 2.3: Revitalizace částí měst a obcí	Obce s počtem obyvatel 500 – 4 999, organizace zřizované nebo zakládané oprávněnými obcemi	30.9.2009
ROP Střední Čechy	Oblast podpory 3.2: Rozvoj měst – zdravotnictví	Kraj, obce s rozšířenou působností a organizace zřízené nebo zakládané krajem, nebo obcemi s rozšířenou působností	15.6.2009
	Oblast podpory 3.2: Rozvoj měst – volnočasové aktivity	Obce s rozšířenou působností a obce nad 5000 obyvatel	15.6.2009
	Oblast podpory 3.3: Rozvoj venkova – volnočasové aktivity	Kraj, obce do 5000 obyvatel a organizace zřízené nebo založené krajem, nebo obcemi, svazky obcí, občanská sdružení, církevní organizace a nadace	15.6.2009
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	Oblast podpory 4.1: Nastavení systému vzdělávání v eGovernmentu a zavedení procesního modelování agend veřejné správy	Organizační složka státu: Ministerstvo vnitra – Sekce veřejné správy, Kancelář náměstka ministra vnitra pro veřejnou správu, informatiku, legislativu a archivnictví	15.12.2009
	Oblast podpory 4.1: Vzdělávání v eGon Centrech krajů a obcí s rozšířenou působností	Obce s rozšířenou působností, kraje	15.12.2009
Integrovaný operační program	Oblast podpory 2.1: Zavádění ICT v územní veřejné správě - Aktivita d) elektronizace služeb veřejné správy, a to zejména formou elektronizace procesních postupů u jednotlivých agend vykonávaných orgány územní veřejné správy.	Obce s rozšířenou působností, kraje	31.7.2010
	Oblast podpory 3.1: Služby v oblasti sociální integrace-Aktivita c) invest. podpora poskytovat. sociálních služeb, zaměstnavatelům a dalším subjektům při prosazování a realizaci nástrojů sociální ekonomiky	OSVČ, podnikatelská právnická osoba, obecně prospěšná společnost a církevní organizace	30.11.2012
ROP Moravsko-slezsko	Oblast podpory 4.1: Rozvoj venkova	Obce a města s počtem obyvatel od 500 do 5.000, dobrovolné svazky obcí, organizace zřizované a založené dobrovolnými svazky obcí a obcemi s počtem obyvatel od 500 do 5.000, NNO, MAS, soukromé školy v obcích od 500 do 5.000 obyvatel	26.5.2009
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	Oblast podpory 2.1: Vyšší odborné vzdělávání	Vyšší odborné školy, školy a školská zařízení, sdružení VOŠ	12.6.2009

Máte zájem získat více informací k jednotlivým výzvám? Prosím kontaktujte specialisty portálu eDotace.cz (<http://www.edotace.cz/poradenstvi>; 542 212 111) nebo EU Office ČS (EU_office@csas.cz; 261 07 3484).

Po dlouhé době jsme do Měsíčníku EU aktualit opět zařadili rubriku Ohlasy z praxe a v ní příspěvek od Petra Navaříka ze společnosti Grantika ČS. Důvodem je skutečnost, že od 1. dubna letošního roku se dceřiná společnost České spořitelny Raven EU Advisory přejmenovala na Grantika České spořitelny. Při této příležitosti bychom rádi stručně představili poradenské služby této konzultační společnosti a přehled nejaktuálnějších programů určených zejména pro žadatele o dotaci z podnikatelské sféry.

GRANTIKA - NOVÁ TVÁŘ NEJMLADŠÍ DCERY ČESKÉ SPOŘITELNY

Hlavní důvod změny názvu shnul generální ředitel Karel Goldemund: „Původní název bylo posledním pozůstatkem po bývalém spoluvlastníkoví společnosti. Se změnou názvu a loga startujeme symbolicky také novou strategií firmy. Naším cílem je být spolehlivým partnerem klientům, kteří hledají nejen kvalitní poradenství v oblasti EU dotací.“

V současné době rovněž probíhají horečnaté práce na novém webu. Hlavní novinkou na něm bude zejména „Dotací kalendář“, napojený na databázi našeho portálu eDotace.cz, který bude informovat o aktuálních výzvách.

Služby společnosti Grantika se dají zařadit do pěti skupin:

1. vyhledání potenciální dotace

- zájemcům o dotace je k dispozici bezplatný portál eDotace.cz, na kterém si mohou opakovaně vyhledávat dotační příležitosti.
- pro ty, kdo nechtějí tyto stránky neustále znovu a znovu navštěvovat, je k dispozici dlouhodobější placená služba Dotační audit, která je po dobu jednoho roku informuje o dotacích nalezených na základě jimi zadaných kritérií.

2. zpracování podkladů pro vyřízení dotace

3. pomoc s realizací výběrových řízení

4. management schválené dotace

- často větším problémem, než si dotaci vyřídit, bývá splnit všechny podmínky jejího poskytovatele, přičemž při nedodržení mnoha z nich hrozí krácení, nebo dokonce odebrání, dotace, o případném penále nemluvě – náš tým pomůže proplout těmito úskalími bez ztroskotání.

5. konzultační a poradenská činnost

- pokud se např. stane, že se zájemce rozhodne zpracovat si žádost, či zrealizovat výběrové řízení sám, ale narazí na neřešitelný problém – i v takovém případě jsme tu, abychom, za rozumný poplatek, pomohli

Na tyto dotace se budeme v nejbližší době specializovat:

Programy Patent, Potenciál a Inovace

Právě vyhlášené výzvy k těmto programům jsou určeny inovativním firmám, včetně velkých podniků, které mají dlouhodobý zájem zvyšovat svou konkurenceschopnost. Do všech třech programů lze aktuálně podávat žádosti o dotaci, projekty lze realizovat až do roku 2012. Je možno využít kterýkoliv z programů zvlášť nebo jejich kombinaci.

Potenciál	Patent	Inovace
<ul style="list-style-type: none"> • výzkum a vývoj • výrobek není vyráběn • dotace na testovací stroje, vybavení laboratoře • dotace na vědecko-výzkumné zaměstnance 	<ul style="list-style-type: none"> • výstup (prototyp) • patent, užitečný vzor, průmyslový vzorec • dotace na patentového zástupce, překlady, správní poplatky 	<ul style="list-style-type: none"> • mám funkční prototyp • zahajuji sériovou výrobu • spolupráce s VŠ • dotace na nové stroje nutné k zahájení výroby unikátního produktu, stavební úpravy, licence, nákup know-how, transfer technologie

Program rozvoj

Určeno pouze pro malé a střední podniky ve strukturálně postižených regionech, jediný program v rámci kterého můžete získat dotaci na prostou obnovu strojního vybavení, místo realizace projektu musí být ve strukturálně postiženém regionu, viz mapa. Více informací na telefonu 542 212 114.

Program rozvoje venkova

Opatření I. 1. 3. Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům

Podpora je určena pro potravinářské, krmivářské a vinařské podnikatelské subjekty a její výše dosahuje až 40 - 50 %. Maximální výše uznatelných nákladů činí 30 mil. Kč.

Podpora zaměřena na technologické a stavební investice. Mezi typické projekty patří nákup, pořízení nové technologické výrobní linky, vybavení provozní laboratoře, nákup balicího stroje, výstavba nové skladovací haly, nákup nerezových tanků či lisu na víno, klimatizace skladových prostor, výstavba nebo rekonstrukce zpracovatelského provozu.

Výzva je ohraničena termíny 9.–26.6.2009 a více informací získáte na 731 131 684.

Operační program Životní prostředí

Oblast podpory 4.1 Zkvalitnění nakládání s odpady

Jedná se o projekty zaměřené na nákup technologií na zpracování, recyklaci a využívání odpadů (např. PET lahví, pneumatik, autovraků, elektroodpadu, nebezpečného odpadu, stavebního odpadu, odpadu ze zemědělské činnosti či z dřevozpracujícího průmyslu), dále na budování sběrných dvorů, bioplynových stanic, kompostáren apod.

Výše dotace se obecně pohybuje v rozmezí 40 až 60 % dle velikosti podniku. Výzva pro předkládání žádostí o dotaci je plánována na srpen – září 2009, v současné době je tedy vhodné již zajišťovat jednotlivé povinné přílohy. V případě zájmu bližší informace získáte na telefonu 733 628 389.

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 27 členských zemí Unie. Zahrnují ukazatele ekonomické výkonnosti (HDP per capita k průměru EU, růst HDP, míra nezaměstnanosti), vnější ekonomické stability (běžný účet k HDP), fiskální stability (veřejné rozpočty k HDP, veřejný dluh k HDP) či cenové charakteristiky (meziroční inflace na bázi indexu HICP, úroveň cenových hladin). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele pro celou EU. Zdrojem dat je Eurostat.

Klíčové makroekonomické ukazatele

v %	Růst HDP			Saldo běžného účtu k HDP			Míra nezaměstnanosti			Meziroční inflace		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	I-09	II-09	III-09	I-09	II-09	III-09
Belgie	3,0	2,8	1,2	3,0	3,3	3,3	7,1	7,2	7,3	2,1	1,9	0,6
Bulharsko	6,3	6,2	6,0	-11,5	-16,3	-22,0	5,3	5,6	5,9	6,0	5,4	4,0
ČR	6,8	6,0	4,4	-2,3	-3,1	-2,4	4,9	5,2	5,5	1,4	1,3	1,7
Dánsko	3,3	1,6	-1,1	4,4	2,6	1,1	4,7	5,1	5,7	1,7	1,7	1,6
Německo	3,0	2,5	1,3	4,7	5,2	6,9	7,3	7,4	7,6	0,9	1,0	0,4
Estonsko	10,4	6,3	-3,6	-10,1	-15,7	-15,7	9,1	10,0	11,1	4,7	3,9	2,5
Irsko	5,7	6,0	-2,3	-3,5	-4,2	-5,0	9,4	10,0	10,6	1,1	0,1	-0,7
Řecko	4,5	4,0	2,9	-13,4	-14,4	-16,2	n/a	n/a	n/a	2,0	1,8	1,5
Španělsko	3,9	3,7	1,2	-7,5	-8,8	-10,0	15,7	16,5	17,4	0,8	0,7	-0,1
Francie	2,2	2,2	n/a	-1,7	-2,2	-2,6	8,4	8,6	8,8	0,8	1,0	0,4
Itálie	2,0	1,6	-1,0	-1,2	-2,0	-1,7	n/a	n/a	n/a	1,4	1,5	1,1
Kypr	4,1	4,4	3,7	-5,9	-5,9	-7,3	4,4	4,6	4,9	0,9	0,6	0,9
Lotyšsko	12,2	10,0	-4,6	-12,5	-22,5	-22,9	13,2	14,6	16,1	9,7	9,4	7,9
Litva	7,8	8,9	3,0	-7,2	-10,5	-13,8	11,6	13,6	15,5	9,5	8,5	7,4
Lucembursko	6,4	5,2	-0,9	10,9	10,3	9,1	5,7	5,9	6,1	0,0	0,7	-0,3
Maďarsko	4,1	1,1	0,5	-6,8	-6,5	-5,0	8,4	8,8	9,2	2,4	2,9	2,8
Malta	3,2	3,6	1,6	-8,8	-8,3	-5,5	6,3	6,5	6,7	3,1	3,5	3,9
Nizozemí	3,4	3,5	2,1	7,1	7,6	8,4	2,7	2,7	2,8	1,7	1,9	1,8
Rakousko	3,4	3,1	1,8	3,0	3,5	4,7	4,3	4,5	4,5	1,2	1,4	0,7
Polsko	6,2	6,6	4,8	-1,6	-3,1	-3,7	7,2	7,5	7,7	3,2	3,6	4,0
Portugalsko	1,4	1,9	0,0	-9,8	-9,8	-9,8	8,2	8,4	8,5	0,1	0,1	-0,6
Rumunsko	7,9	6,2	7,1	-8,9	-10,4	-13,9	n/a	n/a	n/a	6,8	6,9	6,7
Slovinsko	5,9	6,8	3,5	-2,0	-2,8	-4,8	4,3	4,6	5,0	1,4	2,1	1,6
Slovensko	8,5	10,4	6,4	-8,5	-7,7	-5,4	9,6	10,0	10,5	2,7	2,4	1,8
Finsko	4,9	4,2	0,9	3,9	4,9	4,4	6,9	7,1	7,4	2,5	2,7	2,0
Švédsko	4,2	2,6	-0,2	6,1	8,5	6,5	7,3	7,6	8,0	2,0	2,2	1,9
Velká Británie	2,8	3,0	0,7	-2,5	-3,9	-4,2	6,6	n/a	n/a	3,0	3,2	n/a
EU	3,1	2,9	0,9	-0,4	-0,9	-0,9	7,8	8,1	8,3	1,7	1,8	1,3

v %	Saldo veř. rozpočtů k HDP			Veřejný dluh k HDP			HDP per capita k ø EU			Cenová hladina k ø EU		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Belgie	-2,3	0,3	-0,2	92,1	88,2	84,9	121,0	119,6	118,1	106,0	106,2	105,4
Bulharsko	1,8	3,0	3,4	29,2	22,7	18,2	35,3	36,7	38,1	43,1	44,8	46,0
ČR	-3,6	-2,7	-1,6	29,7	29,4	28,7	76,5	78,5	82,0	58,4	61,5	62,6
Dánsko	5,0	4,8	4,4	36,4	30,4	26,0	126,5	125,6	122,8	139,6	139,2	136,9
Německo	-3,4	-1,6	0,0	67,8	67,6	65,0	115,0	114,0	113,2	103,7	103,3	103,2
Estonsko	1,8	3,4	2,8	4,5	4,2	3,4	62,8	68,3	72,1	64,6	66,5	71,3
Irsko	1,6	3,0	0,3	27,4	25,1	25,4	143,6	145,3	146,3	124,8	124,9	126,0
Řecko	-5,1	-2,6	-2,8	98,0	95,3	94,5	96,1	97,2	97,9	88,4	89,1	88,6
Španělsko	1,0	1,8	2,2	43,0	39,7	36,2	102,9	104,8	106,9	92,0	93,3	93,0
Francie	-2,9	-2,4	-2,7	66,4	63,6	64,2	112,3	111,8	111,3	107,4	107,3	106,7
Itálie	-4,2	-3,4	-1,9	105,8	106,5	104,0	105,1	103,2	101,4	104,0	104,1	102,9
Kypr	-2,4	-1,2	3,3	69,1	64,8	59,8	92,5	91,8	92,7	89,7	90,1	87,7
Lotyšsko	-0,4	-0,2	0,0	12,4	10,7	9,7	49,9	53,6	58,0	57,1	60,6	65,0
Litva	-0,5	-0,5	-1,2	18,6	18,2	17,3	53,1	56,1	60,3	55,1	56,6	59,7
Lucembursko	-0,1	1,3	2,9	6,1	6,6	6,8	264,0	278,9	276,4	102,7	103,2	105,1
Maďarsko	-7,8	-9,2	-5,5	61,6	65,6	66,0	64,1	64,9	63,5	63,5	60,0	65,7
Malta	-3,0	-2,5	-1,8	70,4	64,2	62,6	77,4	76,9	77,1	73,1	73,4	73,2
Nizozemí	-0,3	0,5	0,4	52,3	47,9	45,4	131,0	130,4	130,9	104,5	103,9	103,1
Rakousko	-1,5	-1,5	-0,5	63,5	61,8	59,1	128,7	127,4	128,2	101,9	101,2	100,0
Polsko	-4,3	-3,8	-2,0	47,1	47,6	45,2	51,2	52,4	53,6	61,3	62,1	63,4
Portugalsko	-6,1	-3,9	-2,6	63,6	64,7	63,6	75,4	74,4	74,7	85,3	85,7	84,6
Rumunsko	-1,2	-2,2	-2,5	15,8	12,4	13,0	35,4	38,8	40,7	54,3	57,0	64,7
Slovinsko	-1,5	-1,2	-0,1	27,5	27,2	24,1	86,8	87,7	88,8	75,8	75,3	76,9
Slovensko	-2,8	-3,6	-2,2	34,2	30,4	29,4	60,5	63,6	68,6	55,8	58,3	63,0
Finsko	2,9	4,1	5,3	41,3	39,2	35,4	115,1	116,8	116,2	123,3	121,7	121,4
Švédsko	2,2	2,3	3,5	50,9	45,9	40,6	123,6	124,4	126,2	117,9	117,5	116,4
Velká Británie	-3,4	-2,6	-2,9	42,1	43,1	43,8	119,1	117,8	115,9	110,2	110,8	112,3
EU	-2,5	-1,4	-0,9	62,6	61,3	58,7	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

